

IZPOSTAVLJAMO ↙

Drugi val, novi izzivi

AKTUALNO ↘

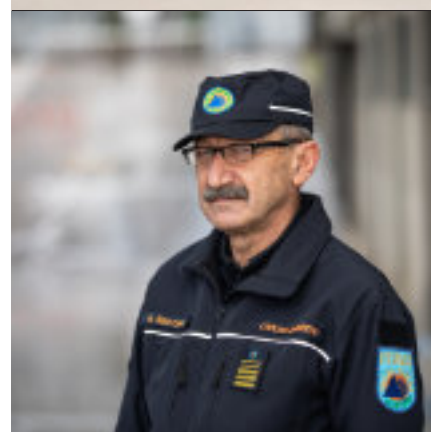
**Težko pričakovane naložbe
v Slovenski vojski**

Jerneja Grmadnik

IZ RDEČE V ZELENO

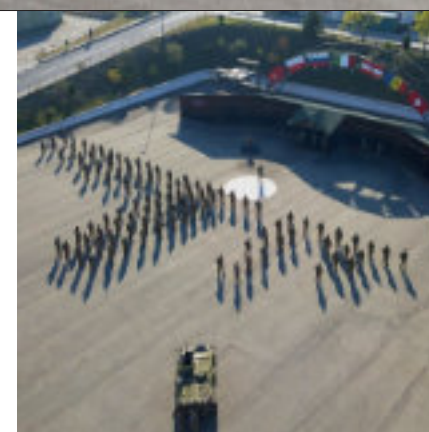
Drugi val epidemije je znova močno zarezal v naš vsakdan. Ob naraščajočih številkah okuženih med prebivalci se tudi Slovenska vojska temu ni izognila. Poveljujoči so se hitro odzvali in s številnimi ukrepi uspešno omejujejo širjenje virusa v svojih vrstah. Slovenska vojska namreč med krizo ne more delati od doma, temveč mora ohranjati operativnost, usposobljenost in pripravljenost svojih enot. 200 pripadnikov je vsak dan na voljo tudi Civilni zaščiti, s katero so novembra pomagali predvsem pri vzpostavljanju novih bolnišničnih zmogljivosti in ponovno dokazali, da so s svojo odzivnostjo vedno na razpolago državljanom. Vstopamo v praznični mesec, za katerega že slutimo, da bo drugačen. Kljub vsemu ne pozabimo na dosledno upoštevanje ukrepov, samozaščitniško ravnanje in solidarnost, da zaščitimo najranljivejše skupine. Želimo si in upamo, da bi se iz rdečih številčk čim prej spet povzpeli med zelene. Z nedavnim sprejetjem zakona, ki zagotavlja najnujnejše naložbe, si to po več letih obljub obeta tudi Slovenska vojska. Zavedajmo se, da se lahko nanjo zmeraj zanesemo, tudi v najtežjih trenutkih, zato v nedogled ne moremo odlašati z njeno posodobitvijo.

4

PODPORA JE USMERJENA K VZDRŽNOSTI ZDRAVSTVENEGA SISTEMA

Pogovor s poveljnikom
Civilne zaščite Srečkom Šestanom

14

SLOVENSKI KONTINGENT NA KOSOVU MED EPIDEMIJO

V bazah sil Kforja uvedeni
številni ukrepi, ki so spremenili
način delovanja

34

DRŽAVA, KDO BO TEBE BRANIL?

Pismo bralcev o tem,
zakaj so naložbe
v Slovenski vojski neodložljive

8

DRUGI VAL, NOVI IZZIVI

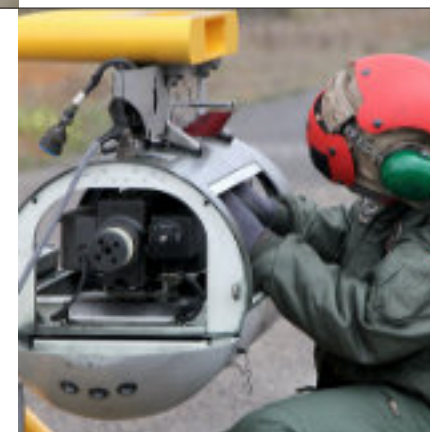
Vojska v boju z virusom
vzpostavila svojo
epidemiološko službo

18

PREVERJALI HITROST STRELJANJA LETALSKIH MITRALJEZOV

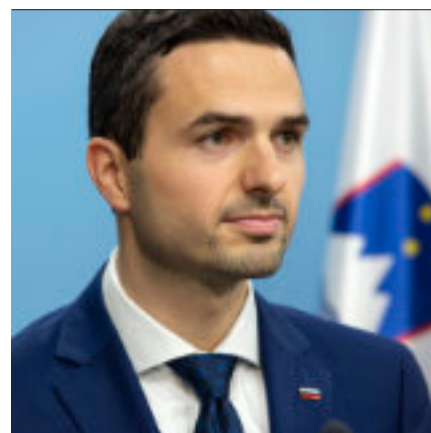
Pripadniki 153. letalsko-tehnične
eskadrilje so izvedli
kontrolno tehnično streljanje

42

DELOVANJE CIVILNE ZAŠČITE NA LOKALNI RAVNI

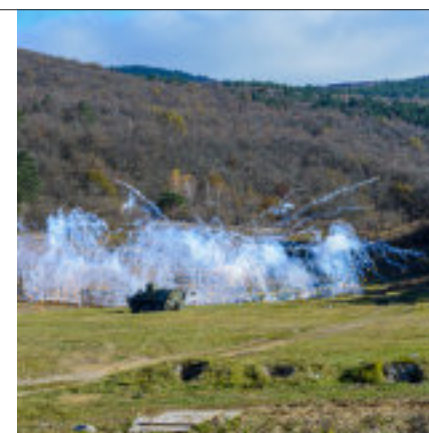
Pripadniki CZ Škofja Loka
pomagajo občanom in zdravstvu
med epidemijo

10

TEŽKO PRIČAKOVANE NALOŽBE V SLOVENSKI VOJSKI

Državni zbor je potrdil
Zakon o zagotavljanju sredstev
za investicije v Slovenski vojski

22

INŽENIRCI PRIPRAVLJENI NA ODHOD NA MISIJO V LATVIJI

Spremljali smo preverjanje
končnih operativnih zmogljivosti
osmega kontingenta

PODPORA JE USMERJENA K VZDRŽNOSTI ZDRAVSTVENEGA SISTEMA

BESEDILO Jerneja Grmadnik

FOTO Tadej Krese

O b ponovni razglasitvi epidemije covid-19 v Sloveniji je poveljnik Civilne zaščite Srečko Šestan 19. oktobra izdal sklep o aktiviranju Državnega načrta zaščite in reševanja ob pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh. Ta omogoča, da poleg zdravstvenih in drugih služb država uporabi tudi sile in sredstva za zaščito, reševanje in pomoč. V intervjuju je pojasnil, katere so novosti državnega načrta, kako je Civilna zaščita organizirala svoje delo v drugem valu in s katerimi izzivi se spoprijemajo ter kako jih rešujejo.

■ V JULIJA DOPOLNJENEM IN SPREMENJENEM DRŽAVNEM NAČRTU ZAŠČITE IN REŠEVANJA OB POJAVU EPIDEMIJE OZIROMA PANDEMIJE NALEZLJIVE BOLEZNI PRI LJUDEH SO NEKATERE SPREMEMBE. KATERE BI IZPOSTAVILI?

Bistvena izboljšava so izpopolnjeni načrti dejavnosti posameznih resorjev. V okviru teh načrtov sta po predlogu vlade podrobno opredeljeni količina zaščitnih sredstev oziroma zalog, ki jo mora imeti vsaka izmed udeleženih ustanov za mesec dni, in tudi obveza, da se ob vnovičnem izbruhu epidemije poraba načrtuje za tri mesece. Največja težava med prvim valom je bila namreč pomanjkanje zaščitnih sredstev.

■ MED PRVIM VALOM EPIDEMIJE JE BILA POMOČ CIVILNE ZAŠČITE NEPOGREŠLJIVA PRAV PRI RAZDELJEVANJU ZAŠČITNE OPREME. KATERE DRAGOCENE IZKUŠNJE STE PRIDOBILI TAKRAT?

Spomladi so zaposleni v Civilni zaščiti predvsem pomagali razdeljevati zaščitno opremo, saj je vlada presodila, da ni druge strukture, ki bi lahko to izvedla. Pri tem smo se tudi mi spoprijeli z več izzivi in smo prilagodili svoj način dela. Imeli smo nekaj težav, vendar smo jih uspešno reševali. Še največ zadreg je bilo z administracijo in dokumentacijo, saj včasih niso bile dorečene pristojnosti. So pa v drugem valu nekatere zadeve veliko jasnejše in bo zato tudi sledljivost boljša.

■ KAKO POTEKA DELO CIVILNE ZAŠČITE OB VNOVIČNI RAZGLASITVI EPIDEMIJE? KATERA SO GLAVNA PODROČJA PODPORE IN POMOČI?

Naj poudarim, da tudi med prvim in drugim valom nismo mirovali, saj smo z zabojniki opremljali predvsem bolnišnice in zdravstvene ustanove. Tako

smo olajšali njihovo organizacijo dela oziroma jim pomagali pri ločevanju kliničnih poti. Po Sloveniji smo ob bolnišnicah in zdravstvenih zavodih postavili 125 zabojnikov, še devet pa jih stoji pred domovi starejših občanov. Na različnih mestih je tudi osem sanitarnih zabojnikov, v katerih so kabine za prhanje, stranišča in umivalniki. Med drugim valom je največji izziv podpora zdravstvu na več področjih, predvsem materialnem in kadrovskem. Po dogovoru z Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti domovom za starejše pomagajo občine s svojimi strukturami Civilne zaščite in drugimi službami, na državni ravni pa Civilna zaščita podpira predvsem bolnišnice in zdravstvene ustanove. V zadnjem času je bilo največ dela pri vzpostavljanju dodatnih bolnišničnih zmogljivosti v prostorih diagnostično-terapevtskega servisa v UKC Ljubljana. Skupaj s pripadniki Slovenske vojske pomagamo pri selitvah in opremljanju. V UKC Ljubljana je bilo prepeljanih 109 postelj iz našega mobilnega stacionarija, ki je postavljen ob vojaški bolnišnici Role 2 v Vojašnici Edvarda Peperka, in tudi iz naših skladišč. V uporabo smo dali še opremo, od ventilatorjev do kisikovih grup, kot uporabne so se pokazale tudi celobrazne maske s filtri. Pri reševanju kadrovskih težav zdravstvenega sistema smo vključili še bolničarje, ki so predvsem člani ekip za prvo pomoč Rdečega križa. Ti so se dodatno usposobili glede pravilne uporabe zaščitne opreme in zdaj pomagajo v sedmih

Pogovor s poveljnikom Civilne zaščite
SREČKOM ŠESTANOM

bolnišnicah, vključno z UKC Ljubljana. Bolničarje iščemo tudi v gasilskih vrstah, med drugimi prostovoljci pa take, ki bi lahko pomagali v zdravstvu. Pripravljamo se na vnovično razdeljevanje zaščitne opreme, če se bodo pojavile potrebe zaradi motenj na trgu.

■ KOLIKO PRIPADNIKOV CIVILNE ZAŠČITE JE BILO AKTIVNIH MED PRVIM VALOM IN KOLIKO JIH JE ZDAJ V POVPREČJU AKTIVNIH NA DAN?

Vsak dan vodimo statistiko in pišemo poročila. Med prvim valom smo imeli v treh mesecih aktiviranih 205.000 pripadnikov. To pomeni, da so tisti, ki so bili aktivirani, naredili toliko dni dela. Trenutno je na vseh ravneh, od občinske do državne, aktivnih približno 1300 pripadnikov. V povprečju vsak dan okoli 190 humanitarnih delavcev pomaga pri oskrbi starejših, delitvi obrokov in podobno. V zdravstvenih ustanovah pomaga tudi od 30 do 80 bolničarjev Rdečega križa na dan.

■ KAKO JE SICER ORGANIZIRANO DELO CIVILNE ZAŠČITE NA SEDEŽU UPRAVE ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE, OD KODER POTEKA USKLAJEVANJE?

Ob razglasitvi epidemije se je aktivirala Služba za podporo, ki jo sestavljajo štiri ekipe s po tremi člani. Ti delajo 12 ur. Po potrebi jo bomo kadrovsko okrepili in podaljšali dnevni čas delovanja. To so ekipe, ki so delale že med prvim valom, poznajo problematiko, obvladujejo različne izzive in vsakodnevno pripravljajo poročila.

■ OB VNOMIČNI RAZGLASITVI EPIDEMIJE NE VODITE VEČ URADA ZA PREVENTIVO, OHRANJATE PA POLNA POOBLASTILA KOT POVELJNIK CIVILNE ZAŠČITE. MINISTER TONIN JE NAPOVEDAL TUDI PREMESTITEV V SVOJ KABINET. KAJ POMENIJO TE SPREMEMBE?

Pri moji vlogi poveljnika se ni spremenilo nič, imam samo več časa, da se posvetim tudi podrobnostim pri svojem delu, zlasti zdaj, ko je aktiviran državni načrt in so razmere resne. Prerazporeditev v kabinet naj bi se zgodila decembra. Ker ne vodim Urada za preventivo, imam več časa za veliko drugih dejavnosti. Drži pa, da sem odmaknjen od operative, informacij in neposrednega dela z ljudmi. Upam, da bom to lahko nadoknadil kako drugače.

■ OB AKTIVIRANEM DRŽAVNEM NAČRTU SE V POMOČ LAHKO VKLJUČIJO TUDI ZMOGLJIVOSTI SLOVENSKE VOJSKE. KAKO POTEKA TO SODELOVANJE?

Slovenska vojska pomaga po svojem načrtu Vihra, skladno z državnim načrtom. Postopki so utečeni, saj že več let ob naravnih in drugih nesrečah

ravnamo enako. Ob zaprosilu z nižjih ravni v Civilni zaščiti presodimo, kdo bi lahko delo najbolje izvedel in kaj za to potrebujemo. Če ocenimo, da je to naloga pripadnikov Slovenske vojske, oddamo zahtevek na operativni center Poveljstva sil, obvestimo častnika za povezavo in naloge potem opravi vojska. Skoraj vsak dan nam vojaki pomagajo pri raznovrstnih nalogah, v zadnjem času največ pri opremljanju diagnostično-terapevtskega servisa v UKC Ljubljana. Sodelovanje je odlično in po vsaki delovni akciji nas zaradi njih številni pohvalijo in se nam zahvalijo.

■ KAKO OBVLADUJETE OKUŽBE V SVOJIH VRSTAH?

Med tistimi, ki smo poklicno del Civilne zaščite, je nekaj ljudi v karanteni, nekateri so bili okuženi, večji izbruhi pa se niso zgodili. Spoštujemo preventivne ukrepe, način dela smo organizirali tako, da je stikov manj. Pridružili smo se tudi nabavi hitrih testov Ministrstva za obrambo in trenutno pripravljamo postopkovnik, s katerim bomo opredelili, kdaj bomo testirali svoje sodelavce, koga bomo pravzaprav testirali in za katere potrebe. Prav gotovo bodo imeli prednost delavci v skladišču v Rojah, saj ob vnovični delitvi zaščitne opreme brez njih ne bomo zmogli opraviti dela.

■ NOVEMBRA STE PO VIDEOKONFERENCI GOVORILI Z EVROPSKIM KOMISARJEM JANEZOM LENARČIČEM. O ČEM STE SE POGOVARJALI IN KAJ NAM SPOROČAJO Z EVROPSKE RAVNI?

Evropski komisar Janez Lenarčič je predstavil svoje delo in poudaril pomen zagotavljanja osebne varovalne opreme ter nabave cepiv. Sporočil je, da je treba še naprej upoštevati ukrepe, ter izpostavil svojo zaskrbljenost nad možnostjo preobremenitve zdravstvenega sistema. Vidimo, da se pravzaprav vse države na podobne načine borijo proti virusu pri zagotovitvi vzdržnosti zdravstvenega sistema.

■ IMENOVALI STE DELOVNO SKUPINO ZA SPREMLJANJE STANJA ZALOG ZAŠČITNIH SREDSTEV V ZAVODU REPUBLIKE SLOVENIJE ZA BLAGOVNE REZERVE IN V DRŽAVNEM

LOGISTIČNEM CENTRU ROJE. ZAKAJ SE JE POJAVILA TA NUJNOST OZIROMA KAJ BO NALOGA SKUPINE?

Njene naloge so spremljanje stanja zaloga zaščitnih sredstev, tako v zavodu kot pri nas, priprava predlogov za sproščanje opreme in poročanje tako vladi kot poveljniku Civilne zaščite. Ob pomanjkanju zaščitne opreme bi ta skupina določala prednostne naloge. Sestavljajo jo zaposleni iz naše uprave, Ministrstva za zdravje in Ministrstva za gospodarstvo ter Zavoda Republike Slovenije za blagovne rezerve.

■ KAKO JE Z ZAŠČITNO OPREMO, PRED VSEM ČE BI SE VALOVI OKUŽBE ŠE VEČKRAT PONOVLILI?

Zdaj je zaščitne opreme bistveno več, kot je bilo v prvem valu. Nekateri izdelki predstavljajo težavo, denimo maske FFP3, ki jih tako rekoč ni, vendar po mnenju stroke tudi maske FFP2 dovolj dobro zaščitijo. Kot sem že omenil, smo zdravstvu v tem času omogočili veliko količino celobraznih mask s filtri, tudi iz našega skladišča, še okoli 2000 naj bi jih še dali. Opažam tudi, da jih v zdravstvu veliko uporabljajo. Sicer pa menim, da ne bi smelo biti večjih težav pri novih nakupih zaščitnih sredstev.

■ IMATE ŽE DOLGOLETNE IZKUŠNJE Z RAZLIČNIMI NARAVNIMI IN DRUGIMI NESREČAMI, LETOŠNJA EPIDEMIJA PA JE NEKAJ POVSEM NOVEGA. KAJ VAS JE PRI OBVLADOVANJU EPIDEMIJE NAJBOLJ PRESENETILO IN KATERO JE VASE TEMELJNO VODILO NA VODSTVENI FUNKCIJI?

Epidemija nas je vse presenetila, predvsem med prvim valom, saj nismo vedeli, s čim imamo opravka. Med drugim valom virus bolje poznamo, čeprav še ne do podrobnosti. Imamo pa nekaj izkušenj in dobrih praks, zato sem prepričan, da bomo na koncu uspešni. Če ga ne bomo ravno premagali, ga bomo vsaj obvladovali na vseh temeljnih ravneh naše družbe. Seveda pa moramo državljan pri tem aktivno sodelovati. Kot poveljnik rad poslušam in se učim, pri svojem delu pa cenim odkritost in to pričakujem tudi od drugih, saj je samo tako mogoče reševati težave. Pri vsem sta tudi zelo pomembna iskrenost in zupanje.

Trenutno je
na vseh ravneh, od
občinske do državne,
aktivnih približno
1300 pripadnikov
Civilne zaščite
na dan.

DRUGI VAL, NOVI IZZIVI

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO Slovenska vojska

Slovenija je letos že drugič razglasila epidemijo, s katero je bil aktiviran Državni načrt zaščite in reševanja ob pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh. S svojimi zmogljivostmi Civilni zaščiti ponovno pomaga tudi Slovenska vojska, predvsem z materialno in logistično podporo. Dodatne ukrepe za preprečevanje širjenja novega koronavirusa je Slovenska vojska uvedla tudi v svojih vrstah ter ustanovila strokovno svetovalno skupino »Covid-19«, ki skrbi za hitro prepoznavanje okuženih pripadnikov in iskanje njihovih tesnih stikov ter na podlagi zbranih podatkov predlaga ustrezne preventivne ukrepe.

Slovenska vojska je že med prvim valom epidemije covid-19 intenzivno podpirala državne organe in Civilno zaščito. Tudi tokrat je skladno z načrtom Vihra pri obvladovanju epidemije omogočila svoje materialne in kadrovske zmogljivosti. V najkrajšem odzivnem času je Civilni zaščiti na voljo 200 pripadnikov Slovenske vojske. Med večjimi akcijami v zadnjem mesecu dni so bili prestavljanje premičnega rentgena iz vojaške bolnišnice Role 2 v UKC Ljubljana, pomoč pri vzpostavljanju novih bolnišničnih zmogljivosti v diagnostično-terapevtskem servisu in selitev bolnišničnih postelj iz mobilnega stacionarija v Vojašnici Edvarda Peperka.

OKUŽBE TUDI V VOJAŠKIH VRSTAH

Slovenska vojska se je v drugem valu zaradi vdora okužb v sistem spoprijela z novimi izzivi, je povedal poveljnik sil Slovenske vojske brigadir Miha Škerbinc. Ta je ukrepe strokovni javnosti predstavil na e-okrogli mizi Vloga sistema nacionalne varnosti ob covidu-19 v organizaciji Evro-atlantskega sveta Slovenije in Katedre za obramboslovje na Fakulteti za družbene vede. Pojasnil je, da je poleg spoštovanja vseh ukrepov, ki veljajo na ravni države, vojska poskrbela še za nekaj dodatnih. »Ustanovili smo posebno strokovno svetovalno skupino Covid-19, ki sproti zbira vse podatke in analizira epidemiološke razmere v sistemu. Na podlagi tega smo se nato odločili za ustavitev vseh nenujnih usposabljanj, zmanjšali smo število prisotnih na delovnem mestu, tiste enote, ki so še posebej pomembne za zagotavljanje

odzivnosti, pa po testiranjih poskusili obdržati čim bolj v mehurčku, zmanjšali smo športne aktivnosti in drugo,« je brigadir Miha Škerbinc naštel nekaj ukrepov. Pomembno je tudi hitro ukrepanje Vojaške zdravstvene enote pri zaznavi okužb in izolaciji tesnih stikov. »Do sredine novembra smo zaznali 116 okuženih v svojih vrstah, vendar nam je uspelo preprečiti večje izbruhe. Opravimo tudi veliko testiranj, do zdaj je bilo namreč testiranih že več kot 60 odstotkov vseh pripadnikov Slovenke vojske,« je še povedal brigadir Škerbinc. Poudaril je, da so bile kljub okužbam izvedene vse nujne naloge in da je za vojsko pomembno tudi med krizo ohraniti bojno zmogljivost ter dvigovati ravni operativnosti in odzivnosti. Prav tako pa je pomembno zagotavljati operativnost Slovenske vojske v mednarodnih operacijah in na misijah.

Poveljnik med epidemijo najbolj izpostavljene enote Slovenske vojske Vojaške zdravstvene enote podpolkovnik Aleksander Vidergar je med izzivi drugega vala izpostavil obremenjenost predvsem pripadnikov Vojaške zdravstvene enote, ki so noč in dan na terenu. »Testiramo, prevažamo okužene, opravljamo dezinfekcije, delavniki so celodnevni in obremenjenost je nadpovprečna,« je poudaril.

EPIDEMIOLOŠKO SLEDENJE V SLOVENSKI VOJSKI

Vodja strokovne skupine Covid-19 major Igor Stergar je povedal, da skupino sestavljajo različni strokovnjaki: mikrobiolog višji vojaški uslužbenec XIII. razreda dr. Simon Lukančič, mikrobiologinja višja vojaška uslužbenka XI. razreda Tanja Kremžar Kovač, glavni zdravstvenik Vojaške zdravstvene enote višji vojaški uslužbenec XI. razreda Zlatko Kvržič, zdravnici dr. Maja Šubelj in dr. Irena Jurca, glavna analitičarka višja vojaška uslužbenka IX. razreda Lea Papler, pravnik višji vojaški uslužbenec XII. razreda Matej Kšela in major Matjaž Bončina iz operativnega centra Poveljstva sil. Namen skupine je na podlagi empiričnih analiz zamejiti prenose med pripadniki in predlagati ukrepe Poveljstvu sil. Skupina se sestaja na virtualnih sestankih dvakrat na teden. Pripravili so posebno aplikacijo, ki je povezana z več bazami in omogoča spremljanje okuženih, ter vzpostavili svojo epidemiološko službo, ki sledi tesnim stikom in odloča o samoizolacijah. »Še vedno imamo odlično sledljivost okužb. Številke so hitro pokazale, kje je največ prenosov in kje so težave. Poveljniku sil smo tako lahko predlagali utemeljene ukrepe, na primer, katere dejavnosti moramo prenehati izvajati, katere ukiniti ali preložiti na ugodnejši čas. Razmere so trenutno obvladljive in lahko

**Vojaški zdravstveniki odvzamejo
od 50 do 100 brisov na dan.**

potrdim, da naša krivulja pada hitreje kot v populaciji, zato smo lahko zadovoljni. S hitrimi ukrepi in karantenami pripadnikov ob rizičnih stikih ter z upoštevanjem reprodukcijskega faktorja 2,6, kot je veljal za populacijo, smo pred morebitno okužbo obvarovali približno 350 pripadnikov. Slovenska vojska je že kupila hitre teste, ki jih uporablja predvsem pri sumih na okužbo in pred nujnimi nalogami ali usposabljanji, na katerih potekajo skupinske aktivnosti. Pozitivne teste pa še vedno potrdimo tudi s testi PCR. Količina je za zdaj omejena, zato jih uporabljamo racionalno, so se pa izkazali za koristne in zanesljive,« je poudaril major Stergar.

VELIKO ŠTEVILO BRISOV VSAK DAN

Prvi zdravstvenik Slovenske vojske višji vojaški uslužbenec XI. razreda Zlatko Kvržič je povedal, da so vsak dan na terenu mobilne ekipe z izšolanimi vojaškimi zdravstveniki, ki jemljejo brise. Testirajo ob sumu na okužbo po navodilih zdravniaka, pred neodložljivi nalogami in usposabljanji. Za to so usposobili več osebja, saj gre za poseg, ki mora biti opravljen strokovno. Tudi pri hitrih testih je odvzem brisa enak. Vzeti vzorec se potem zmeša v epruveti s tekočino in s pipeto nakapa na testni listič, ki pokaže rezultat na podoben način kot nosečniški test. »Od vrste nalog je odvisno, koliko brisov je odvzetih, povprečno pa gre za približno 50–100 brisov na dan. Naši pripadniki imajo res veliko dela,« je poudaril. Še vedno so obvezna tudi testiranja pred odhodi na misijo na ogrožena območja in ob prihodu z njih. Izvaja jih mobilni biološki laboratorij Slovenske vojske, ki je del Čete laboratorijev za jedrsko, radiološko, kemično in biološko obrambo iz Kranja (LAB JRKBO).

PREVENTIVNA IN KURATIVNA DEZINFEKCIJA

Za dezinfekcijo prostorov in opreme poskrbijo Četi za jedrsko, radiološko, kemično in biološko obrambo 1. in 72. brigade ter pripadniki Veterinarske enote. Stotnica Saša Galičič, poveljnica Čete JRKBO 1. brigade, je pojasnila, da imajo po načrtu Vihra od razglasitve epidemije v pripravljenosti 20 pripadnikov. Pripadniki čete redno izvajajo tako preventivno dezinfekcijo na izpostavljenih poveljniških mestih, ob rotacijah pripadnikov ali ob koncih usposabljanj kot tudi kurativno dezinfekcijo ob okužbah pripadnikov Slovenske vojske ali Ministrstva za obrambo.

TEŽKO PRIČAKOVANE NALOŽBE V SLOVENSKI VOJSKI

BESEDILO Petra Miklaužič FOTO Bruno Toič

V Državnem zboru Republike Slovenije so 20. novembra na 48. izredni seji potrdili predlog Zakona o zagotavljanju sredstev za investicije v Slovenski vojski. Poslanci Državnega zbora so z 48 glasovi za in 36 proti ob 85 navzočih sprejeli zakon, ki za naslednjih šest let predvideva 780 milijonov evrov za vojaške naložbe. Minister za obrambo mag. Matej Tonin je zadovoljen z odločitvijo poslank in poslancev, zaradi katere bo en odstotek državnega proračuna namenjen za naložbe v obrambo. Te so po njegovih besedah za delovanje Slovenske vojske nujne.

Večmilijonska naložba v Slovenski vojski je potrjena. Ob sprejetju zakona je minister za obrambo poudaril, da je od tega zakona odvisno dolgoročno preživetje Slovenske vojske. Med predvidene naložbe so uvrstili tiste najnujnejše, med drugim tudi osebno opremo vojakov ter posodobitev vojašnic. Velik poudarek bo na opremi, ki omogoča dvojno rabo. To je še zlasti pomembno, ker Slovenska vojska pomaga Gorski reševalni službi in Nujni medicinski pomoči ob nesrečah v gorah ter pri prevozih ponesrečencev in novorojenčkov ter podpira druge državne organe, na primer s helikopterji, taktičnim transportnim letalom, bolnišnico Role 2, transportnimi vozili in drugimi.

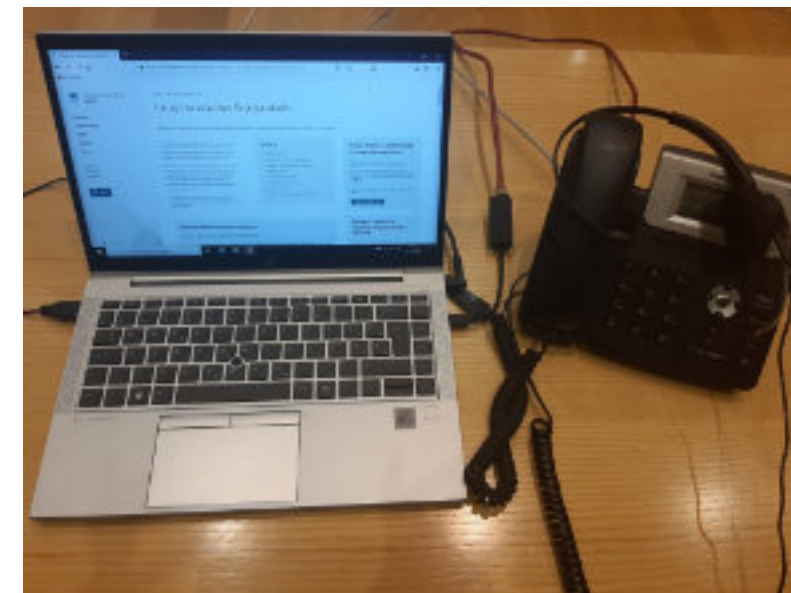
Slovenska vojska bo z nakupom opreme povečala pripravljenost in tako varnost države, ki je prvi pogoj za ohranitev družbe. Ministra veseli, da so politične stranke prepoznale pomembnost sprejetja tega zakona, ki bo prispeval k uspešnejšemu zagotavljanju varnosti države ter večji varnosti pripadnic in pripadnikov Slovenske vojske doma in v tujini. Na podlagi naložbe bodo lahko vzpostavili in zagotavljali najpomembnejše vojaške zmogljivosti, določene s splošnim dolgoročnim programom razvoja in opremljanja ter s srednjeročnimi obrambnimi programi. Večinoma gre za nakup oklepnih vozil in za vzpostavitev srednje bataljonske bojne skupine. Na podlagi zakona bodo tako za bojna vozila namenili 408 milijonov evrov, za vojaško letalstvo 128 milijonov evrov, za transportna vozila, logistično in medicinsko opremo skupno 65 milijonov evrov, za raketne sisteme 65 milijonov evrov, za komunikacijske in informacijske sisteme ter kibernetsko obrambo in za infrastrukturo po 40 milijonov evrov ter za pehotno orožje in osebno opremo vojakov 34 milijonov evrov. Za investicijska sredstva je določena postopna poraba. Ta za leti 2021 in 2022 predvideva 100 milijonov evrov letne porabe, v nadaljnjih štirih letih pa 145 milijonov na leto. Večina predvidenih naložb je bila načrtovana že v preteklosti, vendar te zaradi slabe finančne stabilnosti niso bile izvedene. Šele s tem zakonom bo Slovenski vojski omogočeno dolgoročno in stabilno financiranje. Ministrstvo za obrambo bo lahko kot izvajalec naložb za njihovo izvajanje sklepalo pogodbe, s katerimi bo prevzemalo obveznosti za več let. Taka rešitev je nujna, saj gre pri nabavah vojaške opreme in oborožitve za svojevrstno tržišče ter daljše, tudi večletne, dobavne roke. Najpomembnejše dobave načrtujejo po letu 2023. Zakon opredeljuje tudi nadzor porabe sredstev. Ta bo vzpostavljen na ravni Vlade RS s potrjevanjem letnih programov naložb, na ravni Državnega zbora RS pa z letnim poročanjem o izvajanju zakona.

BESEDILO Petra Miklaužič
FOTO Vladni klicni center

MED EPIDEMIJO DELUJE VLADNI KLICNI CENTER

Svetovalci Vladnega klicnega centra med epidemijo odgovarjajo na vprašanja, povezana s koronavirusom, vsak dan med 8. in 20. uro na brezplačni telefonski številki 080 14 04. Prejmejo približno tisoč klicev slovenskih državljanov na dan. Vprašanja so večinoma povezana z vladnimi ukrepi in njihovo interpretacijo. Veliko vprašanj je tudi glede simptomov in dostopnosti testiranja. Klicni center je del Državnega načrta zaščite in reševanja ob pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh.

Na Vladnem klicnem centru so pred ponovnim odprtjem 19. oktobra strokovno usposobili novo skupino študentov. Na telefonske klice odgovarja 68 študentov višjih letnikov Medicinske fakultete Univerze v Ljubljani. Usposabljanje študentov je vključevalo izobraževanje o novem koronavirusu in bolezni covid-19, predstavitev aktualnih vsebin glede vladnih ukrepov ter aktivnosti v okviru Nacionalnega inštituta za javno zdravje, predstavitev državne uprave in organiziranosti dela v klicnem centru ter usposabljanje o telefonskem komuniciranju, vključno s simulacijo telefonskih pogovorov o sočasnih vsebinah. Po končanem delovanju klicnega centra spomladi so na podlagi evalvacije poiskali izboljšave in jih uvedli v nov sistem delovanja. Med izboljšave spadata jasna delitev delovnih nalog in vsakodnevno obveščanje svetovalcev o novostih. Ne glede na razloge in namene klicateljev se svetovalci trudijo, da vsakemu prisluhnejo. Narava njihovega dela pogosto zahteva tudi psihološki pristop pri oblikovanju odgovorov.

Vloga klicnega centra je predstavljanje aktualnih in verodostojnih informacij v povezavi z razmerami, ki so nastale zaradi koronavirusa. Klicni center je namenjen obveščanju in ozaveščanju prebivalstva pri reševanju natančno določenih položajev, v katerih so se posamezniki znašli. »Lahko bi rekli, da smo barometer vladnih ukrepov,« so povedali v Vladnem klicnem centru, kjer vsak dan sprejmejo kar nekaj pobud glede izboljšanja ukrepov. Pobude posredujejo odločevalcem in v nekaterih primerih so te že kmalu izvedene. Klicni center tako predstavlja vez med vlado, ki poskuša zajezi epidemijo, in prebivalci, ki morajo upoštevati ukrepe. Ljudje se na klicni center obrnejo z različnimi vprašanji, odgovore svetovalcev pa doživljajo raznovrstno. Čas trajanja klicev in njihova struktura se ves čas spreminjata. V začetku se je veliko vprašanj nanašalo na virus, zdaj večina klicateljev želi preveriti informacije iz medijev ali zahteva dodatna pojasnila glede ukrepov. Najdaljši klic je trajal skoraj uro in pol, kar dokazuje, da so klicatelji s sogovorniki zadovoljni. Veliko jih pokliče zaradi splošne stiske in si želijo zgolj pomirjujoč ter optimističen pogovor. Klice ljudi v duševni stiski prevzame specializantka psihiatrije. V povprečju govori s tremi klicatelji na dan. Kadar svetovalce presenetijo manj pogosta vprašanja, lahko že med klicem preiščejo bazo verodostojnih podatkov. Pri zapletenejših težavah pa se obrnejo na strokovnjake, ki so na voljo ves čas delovanja klicnega centra. Dajanje pravih informacij je pomembno za vzpostavljane in ohranjanje zaupanja z državljani in obvladovanje trenutnih razmer. Svetovalci v klicnem centru so se za sodelovanje odločili zaradi različnih vzrokov. Večinoma gre za željo po pomoči tistim, ki pomoč potrebujejo, in tudi kolegom, ki delajo v zdravstvenem sistemu. Za bodoče zdravnike pa je to tudi neprecenljiva izkušnja, ki jim omogoča spoznavanje različnih profilov ljudi in komunikacijo z njimi.

OBRAMBNO SODELOVANJE DRŽAV ČLANIC EU – 1. DEL

BESEDILO Pavlina Gorenc,
Sektor za evropske zadeve, DOP
FOTO arhiv Evropskega parlamenta

Stalno strukturno sodelovanje (Permanent Structured Cooperation – PESCO) je ena izmed pomembnejših obrambnih pobud Evropske unije, ki izhaja iz Globalne strategije EU in prizadevanj po aktivnejšem sodelovanju na obrambnem področju. Od decembra 2019 poteka strateški pregled stalnega strukturnega sodelovanja, ki so ga 20. novembra potrdili obrambni ministri EU. Njegova namena sta pregled sedanje zaveze in zagotovitev smernice za naslednjo fazo stalnega strukturnega sodelovanja (2021–2025), predvsem pri operativnih zavezah, pri katerih je po oceni držav članic nujnih več spodbud za ustrezen napredek.

Petindvajset držav članic EU (Danska in Malta ne sodelujeta), vključno s Slovenijo, je del stalnega strukturnega sodelovanja, katerega namen je na podlagi temeljnih aktov EU poglobitev sodelovanja med državami. Omogoča jim, da skupaj razvijajo obrambne zmogljivosti, izpopolnjujejo skupne projekte in krepijo operativno pripravljenost ter povečujejo prispevek svojih obrambnih sil. Prav trenutna kriza zaradi covid-19 potrjuje spoznanje, da je treba pri razvoju zmogljivosti delovati hitro in usklajeno. Na krizo je treba gledati kot na priložnost, na kar strateški pregled stalnega strukturnega sodelovanja tudi ustrezno opozarja. Sedanjih 17 projektov tega sodelovanja bi namreč lahko zagotovilo, da bi bile države članice v prihodnosti bolj pripravljene na zdravstveno krizo.

Stalno strukturno sodelovanje je mehanizem Lizbonske pogodbe. Od njegove prve omembe na konvenciji o prihodnosti Evrope do podpisanega dokumenta o obrambnem sodelovanju novembra 2017 je minilo petnajst let. Obrambno sodelovanje je v Lizbonski pogodbi opredeljeno v določilih členov 42.6 in 46 na način, da omogoča njihovo fleksibilno uresničevanje med posameznimi državami glede na dane geopolitične in varnostne razmere. V notifikacijski listini je opredeljenih 20 zavez s področij obrambnih naložb, razvoja zmogljivosti in operativne pripravljenosti. Na podlagi te notifikacije so se 11. decembra 2017 v Svetu EU odločili ustanoviti stalno strukturno sodelovanje in potrdili seznam držav, ki v njem sodelujejo. Razlika med tem sodelovanjem in drugimi oblikami obrambnega sodelovanja je pravno zavezujoča narava zavez, ki so jih sprejele sodelujoče države članice, medtem ko je njihova odločitev o sodelovanju prostovoljna.

SLOVENIJA SODELUJE KOT ČLANICA IN OPAZOVALKA

Vse sodelujoče države članice vsako leto z Nacionalnim izvedbenim načrtom obvestijo druge države o izpolnjevanju in napredku sprejetih zavez. Države članice so morale načrt sekretariatu do zdaj posredovati do 10. januarja. Na podlagi strateškega pregleda stalnega strukturnega sodelovanja pa bodo leta 2021 to morale narediti do 10. marca, kar bo poročanje uskladilo s procesom usklajenega letnega pregleda obrambe EU. Podatki v načrtu so na nacionalni ravni potrjeni s sklepom vlade. Načrti pa so podlaga za oceno napredka pri zavezah, ki jo visoki predstavniki za skupno zunanjo in varnostno politiko pripravi vsako leto in o njej poroča Svetu EU.

Projekti stalnega strukturnega sodelovanja uresničujejo izpolnjevanje zmogljivosti in operativnosti, skladno s procesoma načrta razvoja zmogljivosti in usklajene letnega pregleda obrambe EU. V letih 2018 in 2019 je Svet EU potrdil tri pake- te s skupno 47 projektov stalnega strukturnega sodelovanja. Ti so razdeljeni v različne sklope, in sicer usposabljanje, kopenski sistemi, pomorstvo, zračni sistemi, kibernetika ter podporni elementi. Slovenija sodeluje v njih kot članica pri projektih vojaške mobilnosti in mreže logističnih vozlišč v Evropi in pri podpori operacijam ter nadzoru jedrskih, radioloških, kemičnih in bioloških groženj kot storitev in pri integriranem skupnem centru za usposabljanje in simulacije. Kot opazovalka pa Slovenija sodeluje v projektih kibernetike grožnje in platforme za odzive na incidente in izmenjavo informacij, v skupini za hitro odzivanje in pri skupnem sodelovanju na področju kibernetike varnosti, pri posredni ognjeni podpori ter v središču za krizno odzivanje za operacije. Slovenija je kot opazovalka sodelovala tudi v projektu kompetenčnega centra EU za misije usposabljanja, ki je bil februarja 2020 kot edini projekt stalnega strukturnega sodelovanja do zdaj končan. Projekti tega sodelovanja so raznovrstni, njihov napredek je različen, po mnenju nekaterih kritikov pa premalo napredujejo. Spodbudno je, da že 12 projektov kaže rezultate in dosega začetne operativne zmogljivosti. Med temi je tudi projekt nadzora jedrskih, radioloških, kemičnih in bioloških groženj kot storitev

PODROČJA PROJEKTOV PESCO

usposabljanje

kopenski sistemi

pomorstvo

zračni sistemi

kibernetika

podporni elementi

(CBRN Saas), ki ga vodi Avstrija in v katerem aktivno sodeluje tudi Slovenija. Naslednji sklop projektov stalnega strukturnega sodelovanja bo sprejet leta 2021. Tudi na podlagi strateškega pregleda stalnega strukturnega sodelovanja 2020 bodo v prihodnosti novi projekti sprejeti na dve leti. Številni projekti so namreč dolgoročni in obsežni ter za ustrezen zagon in uresničevanje potrebujejo več časa. Dvoletni cikel bo projektom omogočal manj pritiska, skladno z zagotavljanjem kakovosti pred količino pa bo manjše število projektov zagotovilo ustrezno osredotočenost. Vojaške zmogljivosti, ki so razvite v stalnem strukturnem sodelovanju, ostajajo v lasti držav članic, te pa jih lahko uporabljajo bodisi na nacionalni ravni bodisi v okviru drugih organizacij, kot sta Nato in Združeni narodi. Izmed 47 projektov stalnega strukturnega sodelovanja jih namreč 38 odraža tudi prednostne naloge Nata, med temi je ena najpomembnejših vojaška mobilnost.

DEL CELOSTNEGA OBRAMBNEGA PAKETA

Stalno strukturno sodelovanje je tesno povezano z usklajenim letnim pregledom obrambe EU in Evropskim obrambnim skladom. To so med seboj dopolnjuječe se obrambne pobude. Usklajeni letni pregled obrambe EU, ki ga upravlja Evropska obrambna agencija, nenehno nadzira porabo obrambnega proračuna in tako pomaga iskati priložnosti za nove pobude sodelovanja.

Evropska komisija poroča, da bo do konca leta 2020 njena sredstva prejelo deset projektov stalnega strukturnega sodelovanja, večinoma čez financiranje Evropskega programa za razvoj obrambne industrije. Tega bo leta 2021 nadomestil Evropski obrambni sklad, ki ga je Evropska komisija ustanovila junija 2017 in spodbuja uresničevanje skupnih projektov na področju obrambnih raziskav, razvoj prototipov in skupne nabave zmogljivosti. Zagotavljal bo finančne pobude držav članic za krepitev obrambnega sodelovanja, in sicer od raziskav do razvojne faze zmogljivosti, vključno s prototipi.

V prihodnji številki bomo predstavili še na novo sprejeto odločitev o sodelovanju tretjih držav v stalnem strukturnem sodelovanju.

SLOVENSKI KONTINGENT NA KOSOVU MED EPIDEMIJO

BESEDILO polkovnik Igor Šepc,
poveljnik kontingenta
FOTO 41. slovenski kontingent
v silah Kforja

Delovanje 41. slovenskega kontingenta v silah Kforja, ki je naloge na Kosovu prevzel 3. julija, so zaznamovali strogi ukrepi za preprečevanje okužb z novim koronavirusom. Ti so močno omejili socialne stike, spremenili način sestankovanj, prehranjevalnih in športnih navad ter vplivali tudi na opravljanje nalog. Celotno obdobje delovanja kontingenta, ki se končuje 12. decembra, so zaznamovali epidemija na Kosovu in posledično ukrepi v bazah sil Kforja. V prispevku so opisani sedanje razmere in glavne naloge ter načini delovanja, ki potekajo v resnih epidemioloških razmerah.

Slovenski kontingent v silah Kforja 41. rotacije ob koncu delovanja sestavlja 241 pripadnikov, izmed teh 234 pripadnikov Slovenske vojske, trije pripadniki Obveščevalno varnostne službe, ki delujejo v Nacionalni obveščevalni celici, in štirje civilni funkcionalni strokovnjaki, ki delujejo v poveljstvu Kforja in Nato-vem svetovalnem timu. Pripadniki slovenskega kontingenta delujejo v vseh štirih večjih bazah Kforja. V bazi Villaggio Italia v Peči je nastanjena večina kontingenta, saj pripadniki delujejo v poveljstvih kinetičnega bataljona in regionalnega poveljstva Zahod. V okviru kinetičnega bataljona deluje četa Sierra, v okviru nekinetičnega pa dve skupini za povezavo in spremljanje razmer. V isti

**V šestdesetih
odstotkih sestavljajo
kontingent pripadniki
1. brigade,
popolnjujejo pa ga
posamezniki iz
drugih enot
Slovenske vojske.**

bazi deluje tudi nacionalni podporni element. V bazi Novo selo je poveljstvo nekinetičnega bataljona regionalnega poveljstva Vzhod, ki ga vodi podpolkovnik Slovenske vojske s tremi skupinami za povezavo in spremljanje razmer. Ena izmed teh skupin, ki deluje v okviru tega bataljona, je v bazi Film City v Prištini. Tam so nastanjeni in delujejo tudi skupina za pridobivanje, skupina za elektronsko izvidovanje, skupina za varovanje in pripadniki v poveljstvu Kforja ter Nato-vega svetovalnega tima. V bazi Bondstel v Uroševcu delujeta dva pripadnika v poveljstvu regionalnega poveljstva Vzhod. V šestdesetih odstotkih sestavljajo kontingent pripadniki 1. brigade, popolnjujejo pa ga še posamezniki iz vseh drugih enot in ravni Slovenske vojske.

Priprave na misijo so se začele že konec lanskega leta z oblikovanjem kadrovske sestave kontingenta. Potekale so dobro, saj je nosilna enota ustvarila primerne razmere za njihovo izvedbo. Zaradi epidemioloških razmer so ob koncu priprav v drugi polovici marca zmanjšali intenzivnost nekaterih aktivnosti, kar pa ni vplivalo na njihovo pripravljenost. Certifikacijo so uspešno opravili 2. aprila, ko je že bilo jasno, da se bo napotitev zamaknila. S sklepom Ministrstva za

obrambo je bilo tako odločeno, da se napotitev premakne za do tri mesece. V tem času so elementi kontingenta sodelovali na vojaški vaji Preskok. Skrbeli so za ohranitev doseženih končnih operativnih zmogljivosti kontingenta. Pred napotitvijo so bili v 14-dnevni samoizolaciji, skladno z odločbo Ministrstva za obrambo. Dva dni pred napotitvijo so opravili testiranje za covid-19 in vsi testi so bili negativni, zato se je kontingent na Kosovo odpravil v celoti.

TEMELJNE NALOGE KONTINGENTA

Temeljno poslanstvo slovenskega kontingenta v silah Kforja 41. rotacije je sodelovanje z zavezniki in zagotavljanje mirnega ter stabilnega okolja in svobode gibanja na Kosovu. Najpomembnejši elementi kontingenta so motorizirana četa Sierra, šest skupin za povezavo in spremljanje razmer ter nacionalni podporni element. Naloge motorizirane čete Sierra so varovanje vojaške baze Villaggio Italia, patroljiranje na območju delovanja, sinhronizirano patroljiranje z oboroženimi silami Republike Srbije na administrativni mejni črti, združeno patroljiranje s kosovsko obmejno policijo, varovanje samostana Dečani in zagotovitev sil za hitro posredovanje. Izvajajo se skupinska usposo-

**Skupinsko usposabljanje
s pripadniki drugih oboroženih sil**
Pohod na Gjeravico

**Najpomembnejši
elementi kontingenta
so motorizirana četa
Sierra, šest skupin
za povezavo in
spremljanje razmer
ter nacionalni
podporni element.**

bljanja s pripadniki drugih oboroženih sil v okviru mednarodnih vaj Kforja, pri čemer se upoštevajo preventivni ukrepi za preprečevanje okužb s covidom-19. Pomemben del kontingenta je tudi šest skupin za povezavo, ki spremljajo razmere znotraj svojega območja delovanja in skrbijo za civilno-vojaško sodelovanje. So povezava med lokalnim prebivalstvom in Kforjem. Pomembnejše naloge skupin so redno vsakodnevno patroljiranje in izvidovanje na območju delovanja, povezovanje z vladnimi in nevladnimi organizacijami ter mednarodnimi organizacijami na Kosovu in lokalnim prebivalstvom vseh etničnih skupin, spremljanje in zbiranje javnih podatkov o aktivnostih na območju delovanja ter stiki s predstavniki lokalne oziroma občinske oblasti in glavnimi akterji na območju delovanja.

Zagotovitev podpore delovanja kontingenta temelji na nacionalni logistiki, ki jo je zagotavljal nacionalni podporni element, in večnacionalni podpori, ki jo je izvajala vodilna država in večnacionalna združena enota za logistično podporo, skladno s pogodбами o sodelovanju in tehničnimi dogovori. Nacionalni podporni element je organiziral namestitev pripadnikov in med misijo zagotavljal neprekinjenost logistične podpore

Kosilo morajo pripadniki vzeti s seboj. ◀
Predstavitve orožja in opreme čete Sierra ▼

iz Republike Slovenije ter usklajeval logistično podporo z vodilno državo in civilnimi viri na območju delovanja. Veliko pozornosti je namenil izboljšanju bivalnih in delovnih razmer za pripadnike oziroma elemente kontingenta v bazah na območju delovanja. Slovenski kontingent je do zdaj uresničil tudi več projektov civilno-vojaškega sodelovanja, ki podpirajo preprečevanje širjenja covid-19, vključujoč vidik spola.

STANJE EPIDEMIOLOŠKO RESNO

Splošno epidemiološko stanje na območju delovanja Kforja je ocenjeno kot resno, ob čemer število okuženih še narašča. V zadnji tretjini novembra je bilo na območju Kosova z virusom SARS-CoV-2 okuženih 32.877 prebivalcev, aktivnih primerov je bilo 12.220. V državi opravijo približno 2000 testov na dan, pozitivnih pa je približno 44 odstotkov testirancev, kar pomeni, da je na 100.000 prebivalcev okuženih približno 679 ljudi. Stanje potrjenih okuženih pripadnikov Kforja v bazah je trenutno 38 vojakov in 31 civilnih strokovnjakov. Dve bazi sta zato v rdeči coni, druge pa so v oranžni. Natov referenčni laboratorij skladno z usmeritvami vsakodnevno naključno testira pripadnike. Vsak teden tako brise odvzamejo 10–12 pripadnikom slovenskega kontingenta.

Eden izmed civilno-vojaških projektov je bila tudi donacija šoli v Istoku. ▲

Delovanje kontingenta zaznamujejo epidemija na Kosovu in posledično ukrepi v bazah Kforja, ki imajo in so imeli vpliv na posameznike ter kolektive. To so predvsem ukinitve socialnih stikov in obvezno nošenje mask ter upoštevanje socialne distance in higienskih standardov. Vsi premiki med bazami Kforja so omejeni na samo nujne naloge, se pravi na aktivnosti, ki bi ob neizvedbi lahko ogrozile poslanstvo ali varnost kontingenta. Jedilnice, restavracije in bari obratujejo po principu »vzemi s seboj«. Sestanki so omejeni na nujne in so časovno skrajšani na minimum, če pa je mogoče, se izvajajo po videokonferencah oziroma se navodila dajejo po telefonu ali elektronski pošti. Prepovedano je zbiranje večjih skupin, preklicani so tudi zunanje aktivnosti in kolektivno športno udejstvovanje. Ti ukrepi so seveda vplivali na opravljanje nalog, še zlasti na izgubo stikov, ki so pomembni pri delu skupin za nadzor in povezavo.

DOPUST BI PREDSTAVLJAL TVEGANJE

Odločitev, da pripadniki tega kontingenta ne bodo izkoristili posebnega dopusta v domovini, je bila po analizi vseh podatkov in vnaprejšnjih predvidevanj sprejeta po enem mesecu delovanja kontingenta, in sicer konec julija. Občutki pripadnikov glede tega so bili

mešani. Vendar je bilo ob ponovnem porastu okuženih v domovini jasno, da bi misijski dopust v petih desetdnevni rotacijah predstavljal izziv in tudi zdravstveno tveganje za vdor virusa v kontingent. Večjega vpliva na delo to ni imelo. Seveda so se pri posameznikih pojavljali izzivi, ki so posledica daljše odsotnosti od doma. Tako nekoriščenje posebnega dopusta v prihodnosti ne bi smelo postati praksa. Pripadniki kontingenta so v stiku s svojimi bližnjimi po brezžičnem internetnem omrežju, ki ga zagotavlja Ministrstvo za obrambo. V

Združena patrulja z obmejno policijo ▼

slovenski sobi imajo pripadniki na voljo tudi računalnik z dostopom do spleta ter žični telefon, s katerim lahko kličejo v domovino. Vzpostavljen je bil tudi sistem, ki je ob rednih tedenskih zračnih mostovih pripadnikom omogočal pošiljanje in sprejemanje paketnih pošilk.

VELIKO PRILAGAJANJA ZARADI NEPREDVIDLJIVOSTI

Trenutnih okoliščin delovanja ni med oblikovanjem tega kontingenta nihče pričakoval. Predhodniki so v spremenjenih okoliščinah delovali dobre tri mesece ob koncu in podaljšanju svojega delovanja, sedanji kontingent pa že ves čas delovanja. Vsak dan je drugačen, veliko je nepredvidljivih zadev, pri čemer je treba hitro in sproti ukrepati ter se jim prilagoditi. Pripadniki kontingenta potrebujejo zaradi oteženih razmer delovanja za vsako aktivnost in usklajitev več časa. Najpomembnejše je kakovostno upravljanje podatkov in njihovo posredovanje pripadnikom kontingenta. Zavedati se je treba tudi pomembnosti ohranjanja dobrih in profesionalnih odnosov v kolektivih, pomena voditeljstva ter odkritega obveščanja.

Pri vsem pa je treba še upoštevati dejstvo, da pripadniki kontingenta niso bili niti na posebnem dopustu v svoji domovini.

PREVERJALI HITROST STRELJANJA LETALSKIH MITRALJEZOV

BESEDILO IN FOTO
Jerneja Grmadnik

Hitrost izstrelkov letalskih
mitraljezov se po proženju
izpiše v testni enoti v kovčku.

Na strelišču Bač je konec oktobra potekalo kontrolno tehnično streljanje z letalskimi mitraljezi, ki so ga izvedli pripadniki 153. letalsko-tehnične eskadrilje 15. polka vojaškega letalstva Slovenske vojske. Preverjali so hitrost streljanja letalskega mitraljeza M3P, ki se uporablja na letalu Pilatus PC-9M Hudournik. Letalske mitraljeze letalski tehniki in inženirji orožarji servisirajo na vsakih 2500 izstreljenih nabojev. Večino del opravijo na sedežu eskadrilje v vojašnici v Cerkljah ob Krki, sklepni del servisiranja pa s streljanjem na vojaškem strelišču. Ob morebitnih zastojih ali neustrezni hitrosti streljanja napake takoj odpravijo.

Letalski mitraljez M3P 12,7 mm, ki se uporablja na letalu Pilatus PC-9M, je izvedenka težkega mitraljeza M2 Browning z modifikacijami. V nasprotju s klasičnim mitraljezom, ki ima kadenco 550 nabojev na minuto, letalski mitraljez omogoča še enkrat hitrejšo streljanje, in sicer 1025 (+/-75) nabojev na minuto. Letalski inženir poročnik Martin Postružnik iz 153. letalsko-tehnične eskadrilje in vodja aktivnosti je pojasnil, da na strelišču Bač poteka samo sklepno dejanje rednega pregleda letalskih mitraljezov, ki ga morajo izvesti na vsakih 2500 izstreljenih nabojev. »V vojašnici v Cerkljah ob Krki smo večji del opravil na mitraljezih že naredili. Ob servisu zamenjamo nekatere sestavne dele in vzmeti, opravimo meritve, na koncu pa moramo še testno streljati in preveriti hitrost oziroma kadenco streljanja. Letalski mitraljezi M3P, ki so električno proženi, imajo še poseben dodatek, in sicer serijo vzmetnih podložk, ki omogoča večjo hitrost streljanja. In prav zaradi višje hitrosti streljanja, za katero je bil mitraljez prvotno konstruiran, so obrabe večje,« je razložil poročnik.

MOREBITNA ODPRAVIJO NA STRELIŠČU

Izvedba streljanja je za izvajalce predvsem logističen podvig, saj je treba prepeljati orožje in drugo opremo iz Cerkelj ob Krki do Bača in postaviti štiritoński betonski podstavek. Pri tem so izvajalcem pomagali pripadniki

Logistične brigade Slovenske vojske in 107. letalske baze. Na podstavek so postavili posebno ogrodje ter nanj pritrdili podkrilna nosilca in zabojnik z mitraljezom. Poskrbeti je bilo treba tudi za varnost na strelišču in širše varovanje strelišča. »To ni tarčno streljanje, preveriti moramo samo hitrost streljanja. Izstreliti je treba vsaj trideset nabojev naenkrat. Prožimo na daljavo, na testni enoti v kovčku pa se nato izpiše hitrost streljanja. Če je neustrezna, se opravi korekcija hitrosti streljanja mitraljeza. Šele ko je vse preverjeno in pravilno deluje, inženir podpiše izdan delovni nalog in mitraljeze je spet mogoče uporabljati,« je nadaljnje postopke opisal letalski inženir poročnik Martin Postružnik. Kontrolna tehnična streljanja zdaj večinoma potekajo enkrat na leto, vendar je usposabljanj z letali za potrebe enot Slovenske vojske vedno več, zato bodo po potrebi število aktivnosti še povečali.

STROKOVNO IN ODGOVORNO DELO

Letalo Pilatus PC-9M ima poleg strelske še bombniško in raketno oborožitev ter sistem samozaščite za izmet toplotnih in radarskih vab. Letalski orožarji poskrbijo še za katapultne sedeže in rešilne jopiče, ki omogočajo pilotu večjo možnost preživetja v sili. »Pred bojno nalogo je treba

 Na podstavek so namestili posebno ogrodje ter nanj pritrdili podkrilna nosilca in zabojnik z mitraljezom.

na letalu uskladiti namerilne naprave in orožje, da je ognjeno delovanje čim natančnejše,« je pripravo letalnika na bojne naloge razložil letalski tehnik orožar štabni vodnik Damjan Ržen iz 153. letalsko-tehnične eskadrilje, namestnik vodje aktivnosti.

V 153. letalsko-tehnični eskadrilji, ki ima svoj sedež v Cerkljah ob Krki, skrbijo za vzdrževanje vseh letal in helikopterjev, ki jih ima v svoji floti Slovenska vojska. V enoti so zaposleni večinoma letalski tehniki in nekaj letalskih inženirjev ter drugih, ki pomagajo pri zagotovitvi delovanja enote. Tako letalski tehniki kot inženirji so specializirani bodisi za helikopterje bodisi za letala. Letalski tehnik mora imeti končano vsaj V. stopnjo izobrazbe strojne ali elektrotehnične smeri in šolo za podčastnike, temu pa sledi dodatno izobraževanje iz modulov s področja letalstva, ki ga izvajajo zunanji izvajalci in omogoča pridobitev ustrezne licence. Vsa vzdrževalna dokumentacija je v angleškem jeziku, zato je tudi večina predavanj v tujem jeziku. Za uspešno opravljene izpite je treba izkazati visoko raven znanja iz omenjenih modulov. Sledi triletna praksa za pridobitev osnovne letalske licence. Za delo na določenem tipu letalnika je treba opraviti še šolanje za vpis tipa letalnika v osnovno licenco. Štabni vodnik Damjan Ržen je poudaril, da je letalska oborožitev posebna veja letalstva. Letalski tehniki orožarji morajo opraviti usposabljanje o eksplozivnih snoveh in učinkih, eksplozivnih sredstvih in varstvu pri delu z eksplozivnimi sredstvi ter še interno usposabljanje za oborožitvene sisteme za posamezne tipe letalnikov. Za letalske inženirje je pogoj univerzitetna diploma strojne ali elektrotehnične smeri in šola za častnike, šolanje za pridobitev ustreznih licenc pa je podobno tistemu za letalske tehnike. Tudi poročnik Martin Postružnik je doštudiral strojništvo in se za zaposlitev v Slovenski vojski odločil, ker ga je vojaška tehnika od nekdaj zanimala. Ob koncu je poudaril, da so pripadniki 153. letalsko-tehnične eskadrilje vrhunsko usposobljeni strokovnjaki in že uigrana ekipa ter da s predanostjo, požrtvovalnostjo in strokovnostjo opravljajo odgovorno delo pri skrbi za brezhibno delovanje letalnikov Slovenske vojske.

☐ Mobilni taktični operativni center v vozilu 8x8

☐ Na opazovalni točki

KLEŠČMANI NA JESENSKEM USPOSABLJANJU

BESEDILO IN FOTO
Marko Pišlar

Opazovanje obmejnega območja
iz vozila Svarun ☐

Pripadniki sil SV so od 21. septembra do novembra izvajali večdnevna terenska usposabljanja v okviru jesenskega usposabljanja. Ta so potekala na civilnih zemljiščih zunaj vadišč in strelišč Slovenske vojske. Vsak dan je na različnih aktivnostih na terenih v bližini južne državne meje sodelovalo več kot 250 pripadnikov sil SV, ki so se urili iz vojaških taktičnih postopkov, da bi povišali svojo stopnjo usposobljenosti in pripravljenosti. Z ekipo Revije Slovenska vojska smo 15. oktobra obiskali pripadnike 74. pehotnega polka iz Maribora, ki so se v Ormožu urili iz postopkov izvidovanja, patroljiranja in postavljanja terenskih opazovalnic.

Z JESENSKIM USPOSABLJANJEM IZBOLJŠALI IZKUŠNJE Z VAJE PRESKOK 74. pehotni polk iz sestave 72. brigade SV je med jesenskim usposabljanjem izpopolnil pridobljeno znanje in izboljšal izkušnje z vojaške vaje Preskok 2020, ki so jo od aprila do junija uspešno izvajali v silah SV. Z jesenskim usposabljanjem so v polku prav tako okrepili povezljivost z lokalnim okoljem ter povečali stopnjo usposobljenosti in pripravljenosti za opravljanje svojih nalog pri obrambi domovine. Med 12. in 16. oktobrom se je 50 pripadnikov pehotnega voda iz sestave 1. čete 74. pehotnega polka v okolici Ormoža usposabljal za izvajanje nalog izvidovanja, patroljiranja ter postavljanja opazovalnic. Poveljnik 1. pehotne čete 74. polka stotnik Matej Arbeiter je pojasnil, da so jih policijske postaje, s katerimi sodelujejo, obvestile, da se je migrantski tok z nekaterih območij ob meji preusmeril na druga. Septembra so zato začeli načrtovati aktivnosti usposabljanja in izvidovati območja, primerna za delovanje. Z izvidovanjem so določili pet primernih lokacij, na katerih lahko naloge patroljiranja opravljajo s SKOV 8x8 Svarun, terenskimi vozili Toyota ali peš. Stotnik Arbeiter je razložil, da patroljiranje poteka nenehno podnevi in ponoči, saj so oklepna vozila 8x8 opremljena s termovizijskimi napravami za nočno opazovanje. Dodal je še, da pri opravljanju nalog spreminjajo načine patroljiranja in menjujejo

območja opazovanja. Usposabljanje pripadnikov 74. pehotnega polka je potekalo na območju občin Ormož, Središče ob Dravi, Gorišnica in Podlehnik v dolžini približno 22 kilometrov vzdolž državne meje, in sicer zunaj vadišč in strelišč SV. Slovenska vojska je zato z nekaterimi občinami podpisala sporazume, da se civilna zemljišča lahko uporabljajo za potrebe jesenskega usposabljanja enot Slovenske vojske.

V ORMOŽU VZPOSTAVILI ŠOTORSKO TERENSKO BAZO

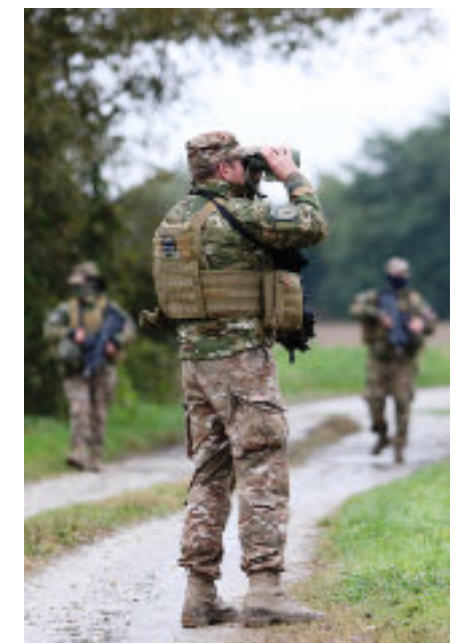
Na zemljišču ob nekdanji tovarni sladkorja v Ormožu so postavili prednjo operativno bazo in tam so bili pripadniki nastanjeni v napihljivih šotorih. Kot mobilni taktični operativni center za nadzor in spremljanje razmer po opazovalnicah so uporabljali tudi poveljniško različico SKOV 8x8 Svarun, ki je opremljeno s sistemom Sitaware in omogoča podatkovno povezavo z drugimi vozili ter glasovno povezavo s patroljami na terenu. Za prevoz hrane med usposabljanjem je bil odgovoren 670. logistični polk iz Slovenske Bistrice, pripravljali pa so jo v Vojašnici Murska Sobota. Za zdravstveno oskrbo pripadnikov na terenu je poskrbela ekipa iz Vojaške zdravstvene enote. Stotnik Arbeiter je pojasnil, da zagotavlja vojaška baza, ki so jo postavili dva tedna pred začetkom usposabljanja, dobre razmere za delo in bivanje enote na terenu.

PODPORA POLICIJI IN PRILOŽNOST ZA PREDSTAVITEV SLOVENSKE VOJSKE V LOKALNEM OKOLJU

Jesensko usposabljanje je bilo za pripadnike 74. pehotnega polka koristno, saj so opravljali naloge v različnih terenskih in vremenskih razmerah na manj poznanem terenu. Z usposabljanjem se je lahko predstavila Slovenska vojska s svojo tehniko na območju, na katerem je vojska v zadnjem obdobju manj prisotna. Stotnik Arbeiter je izpostavil, da jih je lokalno prebivalstvo lepo sprejelo. Prav tako so poleg urjenja vojaških veščin med usposabljanjem zagotavljali podporo Policiji pri varovanju južne državne meje. Vse aktivnosti na terenu sicer usklajujejo in usmerjajo iz taktičnega

operativnega centra v Ormožu. Če bi na primer patrolje Slovenske vojske pri opazovanju srečale skupino migrantov, ki bi hoteli nezakonito prečkati državno mejo, bi to sporočile v enoto za varovanje južne državne meje, ki deluje v Vojašnici generala Maistra v Mariboru in ima stalno povezavo s Policijsko postajo Ormož. Stotnik Arbeiter je poudaril, da ne glede na dejstvo, da naloge opravljajo samostojno, dobro sodelujejo s policijskimi kolegi, s katerimi se redno srečujejo na patroljah na terenu. Če pa bi na primer opazili večje število prebežnikov, bi lahko aktivirali posebno vojaško skupino za hitro posredovanje in jo v kratkem odzivnem času usmerili na lokacijo, kjer bi pomagala patrolji na terenu. Stotnik Arbeiter je dodal, da se med patroljiranjem po terenu še niso srečali s primerom, ko bi migranti hoteli nezakonito prečkati državno mejo. Vremenske razmere tega niso dopuščale, saj je zaradi dolgotrajnega deževja narasel vodostaj reke Drave, ki je poplavlila določena območja ob reki. Ne glede na to pa vojaki s svojo prisotnostjo na terenu in vojaško tehniko odvrčajo migrante pri nezakonitem prehodu južne državne meje.

Patroljiranje ob meji

INŽENIRCI PRIPRAVLJENI NA ODHOD NA MISIJO V LATVIJI

BESEDILO Petra Miklaužič
FOTO Luka Mitrović

Pripadniki osmega kontingenta Slovenske vojske so se od septembra intenzivno pripravljali za odhod na misijo Okrepljena prednja prisotnost v Latviji, ki deluje znotraj Bataljanske bojne skupine pod poveljstvom Kanade. Kontingent je sestavljen iz inženirskega voda pripadnikov Slovenske vojske ter bojnega pionirskega oddelka Črnogorske vojske. Priprave so potekale v več fazah, ob našem obisku 11. novembra pa so na vojaškem vadišču na Počku preverjali končne operativne zmogljivosti enote. Na misiji bodo predvidoma od decembra do junija prihodnje leto.

Na odhod na misijo v Latvijo je 49 pripadnikov kontingenta dobro pripravljenih. Poleg pripadnikov Slovenske vojske in Črnogorske vojske je kontingent sestavljen iz poveljstva dveh častnikov ter nacionalnega podpornega elementa, v katerem je sedem pripadnikov. Dodana sta dva pripadnika Vojaške policije, ki skrbita za red in disciplino ter za izvajanje pooblastil na območju delovanja. Višji vodnik Slavko Krajnčič, pripadnik inženirske čete 1. brigade, je povedal, da so bile priprave na misijo kratke. »Zaradi trenutnih razmer smo imeli manj dni za pripravo, vendar smo izkoristili ves čas, ki nam je bil na voljo,« je razložil. Kljub pomanjkanju časa so dobro pripravljeni. Prednostne naloge inženirskega voda so oviranje ter podpora premika in podpora

preživetja. Višji vodnik Krajnčič je povedal, da na misiji pričakujejo nizke temperature, zato bodo njihove aktivnosti otežene. »Ker je skoraj polovica slovenskega voda, ki odhaja na misijo, že bila v Latviji, imamo veliko izkušenj, kar nam precej olajša spoprijemanje z izzivi,« je pojasnil.

Na preverjanju so ugotavljali, ali so se dobro pripravili in ali so opravili vse naloge, skladno s terminskimi ter tematskimi načrti. »Danes je tretji dan preverjanja in videti je, da smo uspešni,« je povedal kandidat za poveljnika kontingenta stotnik Janko Bobnar. Preverjanje se je končalo v petek z analizo, nato pa so imeli še čas za odpravo morebitnih pomanjkljivosti. Do konca novembra so morali pripraviti vso opremo, sledila bo 14-dnevna samoizolacija. Trenutne razmere zaradi koronavirusa so vplivale na priprave pred odhodom. Po samoizolaciji bo treba vse pripadnike še testirati na covid-19. Kandidat za poveljnika stotnik Bobnar je povedal, da je kontingent pripravljen za opravljanje nalog, ki so v poslanstvu enote. Poudaril je, da bodo v Latviji del kanadske bojne bataljonske skupine in da se bodo poleg okrepljene prednje prisotnosti usposabljali tudi za izvajanje nalog, kar je idealna priložnost za dodatno strokovno usposabljanje inženirske enote. To je dobrodošlo, saj za te aktivnosti v Sloveniji pogosto zmanjka časa zaradi izrednih operativnih nalog.

Nadporočnik Darijan Cirsni, poveljnik mostnega voda inženirske čete 72. brigade, prvič odhaja na misijo v Latvijo. Želi si čim več usposabljanja in strokovnosti, saj se lahko na tem področju še veliko naučijo. Vojakinja Karmina Zelič, ki bo na misiji namerilka v poveljniškem oddelku, v Latvijo odhaja že drugič. »To bo že moja peta misija. Oba s partnerjem sva pripadnika Slovenske vojske in greva pogosto na misije,« je pojasnila vojakinja. V inženirskem vodu je že dve leti in se v njem dobro počuti. Primerjala je priprave pred odhodom: »Pri pripravi na misijo opažam nekatere razlike, predvsem je letos drugače zaradi koronavirusa. Naše aktivnosti večinoma potekajo zunaj na primerni medsebojni razdalji, zato nismo posebej ogroženi zaradi prenosa okužbe. Stikov nimamo veliko.« Pripadniki SV s črnogorskim oddelkom dobro sodelujejo. Poročnik Fikret Balić, poveljnik črnogorskega oddelka, je povedal, da je ta vaja z ocenjevanjem vrhunec njihovih dvomesečnih priprav pred odhodom na misijo. Sodelovanje s pripadniki Slovenske vojske ocenjuje kot zelo dobro. Kontingent bo na misijo odhajal v treh skupinah. Prva se bo odpravila skupina, ki pelje gradbeno mehanizacijo. Pridružila se jim bo Vojaška policija. Naslednja skupina je nacionalni podporni program, nazadnje se bo sredi decembra vsem pridružila še večina slovenskih pripadnikov inženirskega voda.

OBJAVE MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

ŠT. 345
NOVEMBER 2020

5910.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) in prvega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) izdajam

ODREDBO O PODELITVI PRIZNANJ MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

MEDALJO ZA MEDNARODNO SODELOVANJE III. STOPNJE prejme:

podpolkovnik DAMIEN PLANT, 1965,
Združeno kraljestvo Velike Britanije in
Severne Irske

Številka: 094-2/2020-45
Datum: 1. 10. 2020

Mag. Matej TONIN MINISTER

5911.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) in prvega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) izdajam

ODREDBO O PODELITVI PRIZNANJ MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

SPOMINSKI ZNAK VOJAŠNICE 1991 prejmejo:

Alojz ABUNAR, 1971
Jurij AUPČ, 1962
Franc AVBELJ, 1968
Janez AVBELJ, 1968
Bojan BELEC, 1964
Joško BEZLAJ, 1968
Tomaž BIZJAK, 1971
Joško BOKAL, 1961
Roman BOREC, 1970
Martin BREGANT, 1970
Roman BRODAR, 1968
Tomaž BURJA, 1966
Andrej CERAR, 1968
Vitomir CERAR, 1965
Matjaž CESAR, 1966
Izidor CIBAŠEK, 1968
Milan CIGUT, 1960
Rudi ČERNIVEC, 1967
Marko DIMC, 1965
Dušan DIMIC, 1968
Edvard DOLINAR, 1969
Ervin DRAGOVAN, 1966
Mitja DROFENIK, 1968
Jakob DROLČ, 1966
Marjan FILIPIČ, 1969
Matjaž FLERIN, 1967
Marjan GALIEN, 1954
Branko GORJUP, 1967
Rafko GORJUP, 1965
Branko GRADIŠEK, 1964
Tine GRADIŠEK, 1968
Andrej GRČAR, 1960
Zlatko GREGORINČIČ, 1968
Ivan GRUBIČ, 1963
Egon GRUM, 1957
Franc HABAT, 1971
Boris HABJAN, 1969
Milan HABJAN, 1957
Srečko HADALIN, 1966
Branko HAJDINJAK, 1966
Ivan HOČEVAR, 1967
Ervin HORVAT, 1964
Janez HOZJAN, 1965
Franc HRIBAR, 1968
Matjaž HRIBAR, 1968
Vinko HRIBAR, 1962
Franc HUDOURNIK, 1950
Boštjan IVAČIČ, 1966
Benjamin JANEŽIČ, 1965
Franc JANUŠ, 1961
Štefan JAZBEC, 1967
Miro JEGOVNIK, 1966
Borut JEMC, 1967
Božidar JEMEC, 1965
Marjan JERAJ, 1950
Vladimir JERAS, 1965
Ivan JERETINA, 1961

Zlatko JERETINA, 1962
Marjan JERIN, 1966
Tomaž JERMAN, 1964
Miroslav JURJEVIČ, 1969
Marko KAKER, 1969
Drago KAPLJA, 1966
Robert KEPIC, 1969
Bojan KERŠIČ, 1968
Bine KLADNIK, 1953
Franc KLOPČIČ, 1966
Marko KOBE, 1969
Stanislav KOČAR, 1957
Darko KOČEVAR, 1962
Sašo KOGEJ, 1969
Ivan KOMATAR, 1962
Tomaž KOPITAR, 1963
Marko KORBAR, 1968
Andrej KORELC, 1967
Marko KORETIČ, 1968
Dušan KOSEM, 1960
Franci KOS, 1966
Robert KOŠAK, 1968
Branko KOŠIR, 1962
Branko KOŠIR, 1960
Dušan KOTNIK, 1969
Albin KOVAČ, 1965
Branko KOVAČ, 1963
Roman KOVAČ, 1970
Bojan KOVAČIČ, 1960
Franjo KOVAČIČ, 1965
Roman KRALJ, 1969
Tomaž KRALJ, 1967
Lojze KRAMAR, 1969
Uroš KREMIČ, 1964
Nedeljko KREVS, 1949
Aleš KRIVEC, 1968
Marko KRIVEC, 1967
Aleksander KRIŽMAN, 1966
Robert KVAS, 1964
Janez KVATERNIK, 1966
Janez LAGOJA, 1968
Tomaž LAMOVŠEK, 1966
Dušan LENČEK, 1964
Stanko LENČEK, 1960
Stanislav LETNAR, 1960
Stanko LEVEC, 1963
Janez LIPOVŠEK, 1966
Robert LOBODA, 1968
Viktor LOBODA, 1966
Joško LOMBERGAR, 1970
Edvard LOŽAR, 1966
Vladimir LUBI, 1968
Sandi LUKAN, 1967
Dušan LUŽAR, 1960
Vincenc MALOVRH, 1966
Borut MAROLT, 1968
Sašo MATIČIČ, 1962

Branko MATJAŽ, 1966
Bojan MELKIČ, 1963
Vincenc MERELA, 1960
Marko MERKUŽIČ, 1969
Janez MEŽNAR, 1964
Lovro MEŽNAR, 1952
Marko MIHELČIČ, 1968
Tomaž MIHELČIČ, 1962
Janez MLAKAR, 1969
Mirjan MLINARIČ, 1963
Franc MOČNIK, 1968
Roman MOČNIK, 1966
Boris MUNDA, 1963
Martin MUŠIČ, 1967
Bogomir NEMEC, 1961
Marko NOGRAŠEK, 1969
Bojan NOVAK, 1962
Božo OBRADOVIČ, 1966
Darko OMAHNA, 1963
Franc ORAŽEM, 1969
Leopold ORAŽEM, 1968
Milan OREŠKI, 1962
Viktor OREŠNIK, 1968
Darko OSOLIN, 1964
Tomo OŠEP, 1969
Robert PEČNIK, 1970
Ciril PER, 1965
Janez PERVINŠEK, 1968
Branko PETEK, 1966
Robert PETEK, 1968
Tomaž PETEK, 1970
Peter PETERNEL, 1965
Janez PINTERIČ, 1963
Roman PIPAN, 1967
Janez PIRC, 1967
Janez PIRNAT, 1960
Janez PIVEC, 1968
Dušan PLANINŠEK, 1969
Milan PLAZNIK, 1963
Stanislav PODBEVŠEK, 1969
Mirko POGAČAR, 1956
Branko POLJANŠEK, 1968
Zoran POTOČAN, 1965
Dušan POTRBIN, 1963
Iztok POVŠNAR, 1971
Matjaž POVŠNAR, 1969
Andrej PRAPROTNIK, 1952
Ivan PRCE, 1965
Marjan PRELOVŠEK, 1961
Matjaž PREZELJ, 1964
Stanislav PUSTOSLEMŠEK, 1966
Janez REMS, 1963
Rajko REPENŠEK, 1970
Peter RESNIK, 1966
Ivan RIBIČ, 1967
Niko ROBAVS, 1966
Vasilij ROBIČ, 1970

Ivan RODE, 1968
Rafko RODE, 1966
Stanislav ROKAVEC, 1969
Franc SKOK, 1969
Matjaž SLAPAR, 1969
Zdravko SLAPAR, 1968
Boštjan SLOVNIK, 1968
Aleš SMERDELJ, 1963
Viljem SOBOČAN, 1968
Franci STARIN, 1953
Rajko STARIN, 1966
Stanko STEGNAR, 1957
Robert STOPAR, 1968
Jožef STRAŽAR, 1965
Branimir SUHOREPEC, 1965
Dejan SUŠNIK, 1970
Franc SUŠNIK, 1969
Primož ŠARC, 1965
Slavko ŠAUER, 1962
Drago ŠIMENC, 1965
Igor ŠIREC, 1967
Roman ŠPEH, 1959
Milan ŠTIRN, 1966
Janez TOMAN, 1966
Franc TONIN, 1968
Boris TROJANŠEK, 1968
Alojz TURZA, 1962
Janez URANIČ, 1968
Anton URANKAR, 1963
Branko URANKAR, 1970
Maks URANKAR, 1962
Božo URBANIJA, 1967
Marko URBANIJA, 1966
Marko URBANIJA, 1966
Marko URBANIJA, 1965
Jože URBAS, 1959
Andrej URŠIČ, 1961
Ivan VEHOVEC, 1967
Bojan VELEPEC, 1964
Aleš VIDMAR, 1965
Jure VOLČINI, 1964
Peter VOLKAR, 1969
Branko VRHOVNIK, 1956
Damjan VRHOVNIK, 1969
Janko ZABRET, 1970
Darko ZAJC, 1964
Janez ZAJC, 1966
Radovan ZAJC, 1966
Franc ZAVOLOVŠEK, 1970
Marko ZAVRŠAN, 1969
Alojzij ZORE, 1969
Darko ZORE, 1968
Metod ZUPIN, 1967
Stanko ŽORDANI, 1962

Številka: 094-2/2020-47
Datum: 20. 10. 2020

Mag. Matej TONIN
MINISTER

5912.
Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) in prvega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) izdajam

ODREDBO
O PODELITVI PRIZNANJ
MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

I. ZLATO MEDALJO
GENERALA MAISTRA
prejme:
Branko PODBREŽNIK, 1963

II. SREBRNO MEDALJO
GENERALA MAISTRA
prejmejo:
Valerija BERNIK, 1973
Branko ČOŽ, 1971
Srečko GOLI, 1965
Predrag JAJČEVIČ, 1964
Mojmir LIPAR, 1964

III. BRONASTO MEDALJO
GENERALA MAISTRA
prejmejo:
Tanja BALAŽIC, 1972
Jožef HORVAT, 1978
Romana JURKOVIČ, 1970
Simon MARIČ, 1972
Dario MATKOVIČ, 1975
Siniša MOŽINA, 1978
Matjaž PLOŠINJAK, 1968
Jure POTRPIN, 1987
Egon PREDIKAKA, 1981
Gregor SITAR, 1976
Boštjan ŠPILAK, 1978
Marjetka VODA, 1966
Marko ŽITEK, 1980

IV. MEDALJO MINISTRA
ZA OBRAMBO
prejme:
Andrej MIKLIČ, 1983

Številka: 094-2/2020-48
Datum: 20. 10. 2020

Mag. Matej TONIN
MINISTER

5913.
Na podlagi prvega odstavka 45. člena Zakona o službi v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 68/07) in Kriterijev za izredna povišanja vojaških oseb v činu ob upokojitvi št. 811-11/2018-1, z dne 6. 6. 2018, izdajam

ODREDBO
O IZREDNEM POVIŠANJU ČASTNIKOV
OB UPOKOJITVI

I. v čin podpolkovnika:
Vojko URLEP, 1960

II. v čin majorja:
Renato KRIŽANIČ, 1962
Tomo PEJIČ, 1965

Številka: 811-7/2020-32
Datum: 22. 10. 2020

Mag. Matej TONIN
MINISTER

5914.
Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) ter 2., 3. in 4. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07 in 39/15) izdajam

ODREDBO
O PODELITVI ČINA VODNIKA

Bojan KOLEDNIK, 1979

Številka: 811-7/2020-33
Datum: 23. 10. 2020

Mag. Matej TONIN
MINISTER

5915.
Na podlagi tretjega odstavka 63. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 138/04 – skl. US, 53/2005 – skl. US, 96/12 – ZPIZ-2, 95/15) in 9. ter 11. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) izdajam

ODREDBO
O POVIŠANJU ČASTNIKOV

I. v čin polkovnika:
Aleksander ANDRIC, 1965
Igor ŠEPEC, 1968

II. v čin podpolkovnika:
Charles BENEDEJČIČ, 1969
Damir JADRIČ, 1965
Simon JERONČIČ, 1970
Andrej KRIVEC, 1979
Boštjan LESJAK, 1970
Klemen MIJATOV, 1975
Davorin OSOJNIK, 1968
Nina RADUHA, 1978
Jurij RADUHA, 1974
Jure ROSULNIK, 1977
Aleš ZAJC, 1968
Metod ŽURA, 1975

III. v čin majorja:
Maja ANDREJEK, 1976
Valter BIZJAK, 1971
Peter CASAR, 1977
Samo MIHAČIČ, 1972
Rok RAVNAK, 1976
Matej STAVANJA, 1976
Robertino ŠKARABOT, 1970
Franc TOŠ, 1968

IV. v čin stotnika:
Matej ARBEITER, 1987
Žigmond BALOG, 1984
Mitja ČERNILEC, 1970
Matej HRIBERNIK, 1983
Sebastjan KRIŽAJ, 1976
Robert LAH, 1969
Peter LENARČIČ, 1975
Robi RESNIK, 1986
Mateja REŽONJA, 1986
Branko SIMŠIČ, 1960
Grega TUŠAR, 1987
Boris VEČERNIK, 1980

V. v čin nadporočnika:
David BOJANEC, 1991
Klemen BROVČ, 1993
Nejc HALADEJA, 1986
Albert PELAJ, 1988
Klemen POLŠAK, 1990

Številka: 811-7/2020-35
Datum: 23. 10. 2020

Mag. Matej TONIN
MINISTER

5916.
Na podlagi člena 63. a Zakona

o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 138/04 – skl. US, 53/2005 – skl. US, 96/12 – ZPIZ-2, 95/15) in 3. člena Uredbe o vojaških uslužbencih (Uradni list RS, št. 54/03, 119/07 in 88/15) izdajam

ODREDBO
O POTRĐITVI RAZREDA
VIŠJIM VOJAŠKIM USLUŽBENCEM

I. potrditev IX. razreda:
Blanka ČERNEC, 1979
Silva KOLAR, 1979
Tomaž SCHEICHER, 1981
Mojca SMOLIČ, 1979
Simona SOBIECH, 1975
Simon SVETLIN, 1978
Tamara ŠVAJGER, 1983

Številka: 811-7/2020-36
Datum: 23. 10. 2020

Mag. Matej TONIN
MINISTER

5917.
Na podlagi sedmega odstavka 63. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 138/04 – skl. US, 53/2005 – skl. US, 96/12 – ZPIZ-2, 95/15), 9. in 10. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) ter 26. člena Pravilnika o pripravi, potrjevanju in podpisovanju dokumentov ter o poročanju glede sprejetih oziroma izdanih dokumentov (MO; št. 0070-12/2013-9, z dne 14. 5. 2013, 0070-12/2013-18, z dne 28. 10. 2014, 0070-12/2013-20, z dne 25. 2. 2015, 0070-12/2012-18, z dne 25. 4. 2016, 0070-12/2013-25, z dne 11. 11. 2016, in 0070-12/2013-26, z dne 1. 2. 2017) izdajam

UKAZ
O POVIŠANJU PODČASTNIKOV

I. v čin višjega praporščaka:
Uroš GORNIK, 1974
Štefan VÖRÖS, 1974

II. v čin praporščaka:
Boštjan BAVDEK, 1971
Jure CASERMAN, 1981

Darko CVETKO, 1967
Pavel FAJFAR, 1980
Nataša OREŠNIK, 1973
Igor VIDOVIČ, 1972
Aleš ŽAGAR, 1972

III. v čin višjega štabnega vodnika:
Mihael DOLINŠEK, 1977
Gregor PIPP, 1974
Ivan RIBIČ, 1974
Anton SEVŠEK, 1982

IV. v čin štabnega vodnika:
Borut KMETIČ, 1971
Boštjan SKVARČA, 1974
Aleš ŠERBINEK, 1980

Številka: 811-7/2020-26
Datum: 23. 10. 2020

Brigadir
Robert GLAVAŠ
NAČELNIK GENERALŠTABA SV

5918.
Na podlagi člena 63. a Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 138/04 – skl. US, 53/2005 – skl. US, 96/12 – ZPIZ-2, 95/15) in drugega odstavka 3. člena Uredbe o vojaških uslužbencih (Uradni list RS, št. 54/2003, 119/07 in 88/15) izdajam

UKAZ
O POTRĐITVI RAZREDA
NIŽJIM VOJAŠKIM USLUŽBENCEM

I. potrditev VIII. razreda:
Davor GREGORINČIČ, 1988

II. potrditev VI. razreda:
Klavdija BARL, 1980
Simona GREGOREC ,1978
Roman GROBELNIK, 1971
Borut HORVAT, 1978
Valentina KLANČNIK, 1980
Franc REBOLJ, 1975
Gašper ŠUŠTAR, 1983

III. potrditev V. razreda:
Monika BERČON, 1979
Anton BERTOLE, 1976
Robert BOŠTJANČIČ, 1974
Damjan BREGANT, 1975
Danilo CAR, 1975
Sabina DREVENŠEK, 1980

Andreja GAŠPERIN BELEC,1979
Grega GAZVODA, 1980
Uroš GRILC, 1980
Rok HERMAN, 1980
Damir HORVAT, 1977
Matjaž JERANČIČ, 1983
Marjeta KALIŠNIK, 1977
Nina KASTELIC, 1979
Bojana KRIVEC BELE, 1977
Jolanda MARIČ, 1978
Mojca MIKEZ, 1976
Jasna MIKLIČ, 1979
Marjeta PODLESNIK, 1980
Štefka POLUTNIK, 1981

IV. potrditev IV. razreda:
Davorin LEVIČAR, 1975
Gerhard MLAKAR, 1975
Dušan ŠUNTNER, 1975

V. potrditev III. razreda:
Roman GRMOVŠEK, 1975
Dejan IZGORŠEK, 1975
Jani KOREN, 1975
Kristjan PETERKA, 1975
Mitja ŠVIGELJ, 1974
Albin VODA, 1975

VI. potrditev I. razreda:
Zlatko JURGEC, 1974
Branko KUPČIČ, 1975
Katarina LOPERT, 1976
Andrej POTRBIN, 1975
Bogomir TRSTENJAK, 1975
Urban VALANT, 1974

Številka: 811-7/2020-27
Datum: 23. 10. 2020

Brigadir
Robert GLAVAŠ
NAČELNIK
GENERALŠTABA SV

5919.
Na podlagi sedmega odstavka 63. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 138/04 – skl. US, 53/2005 – skl. US, 96/12 – ZPIZ-2, 95/15), 9. in 10. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) ter 26. člena

Pravilnika o pripravi, potrjevanju in podpisovanju dokumentov ter o poročanju glede sprejetih oziroma izdanih dokumentov (MO; št. 0070- 12/2013-9, z dne 14. 5. 2013, 0070-12/2013-18, z dne 28. 10. 2014, 0070-12/2013-20, z dne 25. 2. 2015, 0070-12/2012-18, z dne 25. 4. 2016, 0070-12/2013-25, z dne 11. 11. 2016, in 0070-12/2013-26, z dne 1. 2. 2017) izdajam

UKAZ
O POVIŠANJU PODČASTNIKOV

v čin višjega vodnika:
Luka KORAC, 1984

Številka: 811-3/2020-56
Datum: 23. 10. 2020

Brigadir
Robert GLAVAŠ
NAČELNIK GENERALŠTABA SV

5920.
Na podlagi člena 63. a Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 138/04 – skl. US, 53/2005 – skl. US, 96/12 – ZPIZ-2, 95/15) in drugega odstavka 3. člena Uredbe o vojaških uslužbencih (Uradni list RS, št. 54/2003, 119/07 in 88/15) izdajam

UKAZ
O POTRĐITVI RAZREDA
NIŽJIM VOJAŠKIM USLUŽBENCEM

potrditev V. razreda:
Mojca FIDERŠEK, 1975

Številka: 811-7/2020-28
Datum: 8. 11. 2020

Brigadir
Robert GLAVAŠ
NAČELNIK GENERALŠTABA SV

5921.
Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) in Ukaza 16. CNKZP št. 094-5/2013-183, z dne 18. 11. 2013, z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
16. CENTRA ZA NADZOR IN KONTROLO
ZRAČNEGA PROSTORA

I. SREBRNO MEDALJO 16. CNKZP
prejme:
Tatjana BOŽNAR, 1979

II. BRONASTO MEDALJO 16. CNKZP
prejmeta:
Aleksander VIDERGAR, 1975
Radovan VIRIJANT, 1975

III. POHVALO
POVELJNIKA 16. CNKZP
prejmejo:
Boštjan JUVAN, 1971
Mojca LUKAN, 1964
Boštjan MIHELČIČ, 1966
Janez PIRIH, 1976
Marjan PODRŽAJ, 1959
Iztok ŠKRABL, 1985
Tomislav VIHER, 1971

Številka: 094-3/2020-22
Datum: 25. 5. 2020

Major
Samo MALI
POVELJNIK CENTRA

5922.
Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) in Ukaza RB 1. BR št. 094-3/2014-170, z dne 6. 1. 2015, z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
RODOVSKEGA BATALJONA 1. BRIGADE

I. BRONASTO MEDALJO RB 1. BR
prejmejo:
Edvin AJDAROVIČ, 1974
Sašo JERAS, 1983
Matej JUG, 1991
Denis KOKELJ, 1979
Dragan MARIČ, 1973
Erik VODOPIVEC, 1989

II. POHVALO POVELJNIKA RB 1. BR
prejmejo:

Peter KOSTANJŠEK, 1990
Bojan LESKOVAR, 1971
Feliks PAPEŽ, 1967
Bernarda PAVLOVIČ, 1981
Janez PRIMC, 1989
Marko SIMONIČ, 1984
Mark STUPAR, 1974
Tadej ŠTURM, 1978

III. ZAHVALO
POVELJNIKA RB 1. BR
prejmejo:
Maja ANDREJEK, 1976
Aleksander DRNOVŠEK, 1976
Damijan HUŠKO, 1971
Andrej KOSIČ, 1981
Vilko OSTANEK, 1969
Andrej POTRBIN, 1975
Robert ROTAR, 1974

Številka: 094-3/2020-23
Datum: 25. 5. 2020

Podpolkovnik
Tomaž ŽBOGAR
POVELJNIK BATALJONA

5923.
Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) ter 2., 3. in 4. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) izdajam

UKAZ
O POVIŠANJU VOJAKOV
RODOVSKEGA BATALJONA
1. BRIGADE

I. v čin desetnika:
Primož PAPEŽ, 1986
Eva SLIVKA, 1981

II. v čin poddesetnika:
Polona RATKOVIČ, 1982

Številka: 811-3/2020-20
Datum: 2. 6. 2020

Podpolkovnik
Tomaž ŽBOGAR
POVELJNIK BATALJONA

5924.
Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) in Ukaza 1. BR št. 094-5/2013-155, z dne 19. 11. 2013, z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ 1. BRIGADE

ZLATO PLAKETO 1. BR
prejme:
Uroš PATERNUS, 1973

Številka: 094-3/2020-24
Datum: 4. 6. 2020

Polkovnik
Anže RODE
NAMESTNIK POVELJNIKA
BRIGADE

5925.
Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) in Ukaza 20. PEHP št. 094-3/2013-166, z dne 2. 1. 2014, z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
20. PEHOTNEGA POLKA

I. BRONASTO MEDALJO 20. PEHP
prejmejo:
Blaž ADAMIČ, 1996
Ivan FURMAN, 1975
Matjaž KOREN, 1984
Marko MOČNIK, 1981
Borut RAZBORŠEK, 1986
Borko SOČIČ, 1977
Dean TKAVC, 1985
Tomaž TOMAŽIČ, 1983

II. POHVALO
POVELJNIKA 20. PEHP
prejmejo:
Dejan BALAŽIC, 1976
Dejan EKART, 1984
Haris HUSIČ, 1985
Dejan HUTAR, 1986
Andrej KANCLER, 1983

Boštjan KERIN, 1974
Klemen KOTNIK, 1977
Majda MAJER, 1986
Matej TUŠ, 1990
Valerija URŠEJ, 1993
Primož VOGRIN, 1997

**III. ZAHVALO
POVELJNIKA 20. PEHP**
prejme:
Mitja ŠERUGA, 1994

**Številka: 094-3/2020-25
Datum: 8. 6. 2020**

**Podpolkovnik
Gregor HAFNER
POVELJNIK POLKA**

5926.
Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) in Ukaza o priznanjih Poveljstva sil Slovenske vojske št. 094-4/2018-29, z dne 31. 7. 2018, izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
POVELJSTVA SIL SV

ZLATO MEDALJO PS
prejme:
Ivan MIKUŽ, 1963

**Številka: 094-3/2020-26
Datum: 9. 6. 2020**

**Brigadir
Miha ŠKERBINC
POVELJNIK SIL SV**

5927.
Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) in Ukaza CVŠ št. 094-5/2013-164, z dne 5. 11. 2013, z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
CENTRA VOJAŠKIH ŠOL

SREBRNO MEDALJO CVŠ
prejme:
Robert SIMONIČ, 1972

**Številka: 094-3/2020-27
Datum: 11. 6. 2020**

**Brigadir
Milko PETEK
POVELJNIK CVŠ**

5928.
Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) ter 2., 3. in 4. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) izdajam

UKAZ
O POVIŠANJU VOJAKOV
132. GORSKEGA POLKA

v čin poddesetnika:
Robert FILIPOVIČ, 1985

**Številka: 811-3/2020-21
Datum: 15. 6. 2020**

**Podpolkovnik
Simon LINDIČ
POVELJNIK 132. GORP**

5929.
Na podlagi tretjega odstavka 2. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13 in 37/15) in Ukaza o priznanjih Poveljstva sil Slovenske vojske št. 094-4/2018, z dne 31. 7. 2018, izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
POVELJSTVA SIL SV

I. ZLATO MEDALJO PS
prejmeta:
Uroš BRENČIČ, 1971
Bernarda GRŽINA, 1971

II. SREBRNO MEDALJO PS

prejmejo:
Jure HIMELRAJH, 1981
Aleš KESIČ, 1977
Jurij RADUHA, 1974

III. BRONASTO MEDALJO PS

prejmejo:
Radmila BRECELJ, 1970
Vekoslav KORITNIK, 1973
Luka NARAD, 1983
Karmen POKLUKAR, 1974
Tomaž ROGELJA, 1978
Romana RUPAR, 1962

IV. BRONASTO PLAKETO PS

prejmeta:
ODDELEK ZA PREMIKE IN TRANSPORT
LETALSKI TRANSPORTNI ODDELEK 152. LEESK

V. POHVALO POVELJNIKA PS

prejmejo:
Blaž BRUMEC, 1987
Uroš FILIPOVIČ, 1993
Tilen GOR, 1994
Dejan GOVEDIČ, 1988
Aleš HAMULIČ, 1987
Boško HAUPT, 1967
David HUMAR, 1968
Špela KLANČAR STAVANJA, 1977
Nec KUKOVIČ, 1987
Majda MAJER, 1986
Christian MAROT, 1973
Peter MIHALINEC, 1965
Mladen MIHELIČ, 1971
Miha MLAKAR, 1976
Nataša MURKO, 1987
Peter NOVAK, 1982
Lea PAPLER, 1993
Aleksander PAPOTNIK, 1984
Barbara POGORELC, 1973
Jure POTRPIN, 1987
Milan REBRICA, 1965
Jure REPINA, 1986
Almir ŠILJEGOVIČ, 1982
Robert ŠTIMAC, 1981
Stefan TOMANOVIČ, 1971
Tomaž VINŠEK, 1986
Mark ZAGER, 1987
Daniel ZAVELJCINA, 1969
Peter ZVONC, 1975

**Številka: 094-3/2020-29
Datum: 16. 6. 2020**

**Brigadir
Miha ŠKERBINC
POVELJNIK SIL SV**

5930.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) in Ukaza EKIS št. 094-3/2014-83, z dne 10. 4. 2014, z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ ENOTE ZA
KOMUNIKACIJSKE IN INFORMACIJSKE
SISTEME

I. ZLATO MEDALJO EKIS
prejme:
Samo FLISEK, 1966

II. BRONASTO MEDALJO EKIS

prejmejo:
Sašo DUH, 1987
Renato KUŽATKO, 1964
Darijan ŽENKO, 1966

III. POHVALO POVELJNIKA EKIS

prejmejo:
Jure BURJEK, 1978
Peter CAF, 1984
Sašo ČEPIN, 1980
Matic FEKONJA, 1991
Martin HRIBAR, 1982
Franc MIKLIČ, 1973
Roman MUHA, 1973

**Številka: 094-3/2020-30
Datum: 16. 6. 2020**

**Podpolkovnik
Anton PAKAR
POVELJNIK EKIS**

5931.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) in Ukaza LOGBR št. 094-5/2013-178, z dne 12. 11. 2013, z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
LOGISTIČNE BRIGADE

I. ZLATO MEDALJO LOGBR

prejme:
Robert SLAK, 1971

**II. BRONASTO
MEDALJO LOGBR**

prejmejo:
Marino BREČKO, 1967
Mitja BREČKO, 1969
Amir EGRLIČ, 1968
Tanja GRABNER, 1980
Boštjan KOKALJ, 1962
Nina KOSTANJEVEC, 1981
Miran KRMELJ, 1962
Matjaž MARKOV, 1964
Rajko PETEK, 1971
Karmen PETROVČIČ SELMA-
NI, 1963
Marjeta PODLESNIK, 1980
Mišo RADON, 1964
Maja RUPERČIČ, 1990
Metka SREČNIK, 1962
Miro ŠALAMUN, 1963
Majda ZORZUT, 1959
Marko ŽAGAR, 1962

**III. POHVALO
POVELJNIKA LOGBR**
prejmejo:

Valerija BUNDALO, 1971
Manja ERJAVEC, 1984
David HOČEVAR, 1990
Erna KODRA, 1962
Stanko KORENJAK, 1970
Matjaž MARKOVIČ, 1969
Mirjana MARTINEC, 1986
Silvo POTOČAR, 1975
Uroš SKORNŠEK, 1982
Miha SLUGA, 1979
Andrej SOJČ, 1989
Magda ŠABEC, 1963
Silvo ŠEFER, 1963
David ŠKOBERNE, 1979
Dejan TRBOVC, 1991
Sašo TROBEC, 1973
Janez TUŠAR, 1966
Gregor ŽABERL, 1981

**Številka: 094-3/2020-28
Datum: 22. 6. 2020**

**Polkovnik
Franc KALIČ
POVELJNIK BRIGADE**

5932.

Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona o obrambi

(Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) ter 2., 3. in 4. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) izdajam

UKAZ
O POVIŠANJU VOJAKOV
107. LETALSKE BAZE

v čin poddesetnika:
Miroslav PAJK, 1977
Matej ZUPANC, 1988

**Številka: 811-3/2020-22
Datum: 24. 6. 2020**

**Podpolkovnik
Janez KRAŠEVEC
POVELJNIK LETALSKE BAZE**

5933.

Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) ter 2., 3. in 4. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) izdajam

UKAZ
O POVIŠANJU VOJAKOV
132. GORSKEGA POLKA

I. v čin desetnika:
Jaka ŠKOF, 1992

II. v čin poddesetnika:
Uroš RIBIČ, 1992

**Številka: 811-3/2020-23
Datum: 1. 7. 2020**

**Podpolkovnik
Simon LINDIČ
POVELJNIK 132. GORP**

5934.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) in Ukaza ESD št. 094-5/2013-256, z dne 13. 1. 2014, z dopolnilom izdajam

**UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
ENOTE ZA SPECIALNO DELOVANJE**

I. SREBRNO MEDALJO ESD

prejmeta:
Andrej STADLER, 1972
Gorazd TOMC, 1974

II. BRONASTO MEDALJO ESD

prejmejo:
Primož MANOJLOVIČ, 1982
Samo ROZMAN, 1983
Primož SILA, 1986

**Številka: 094-3/2020-35
Datum: 3. 7. 2020**

**Podpolkovnik
Miha RIJAVEC
POVELJNIK ESD**

5935.

Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) ter 2., 3. in 4. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) izdajam

**UKAZ
O POVIŠANJU VOJAKOV
20. PEHOTNEGA POLKA**

v čin poddesetnika:
Marjeta CVERLIN, 1989

**Številka: 811-3/2020-27
Datum: 9. 7. 2020**

**Podpolkovnik
Gregor HAFNER
POVELJNIK POLKA**

5936.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) in Ukaza TERP 72. BR št. 094-3/2013-168, z dne 7. 1. 2014, z dopolnilom izdajam

**UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
TERITORIALNEGA POLKA 72. BRIGADE**

**ZLATO MEDALJO TERP
72. BR**

prejme:
Vasilije MARAŠ, 1960, Novo mesto

**Številka: 094-3/2020-37
Datum: 15. 7. 2020**

**Polkovnik
Igor STROJIN**

5937.

Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) ter 2., 3. in 4. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) izdajam

**UKAZ
O POVIŠANJU VOJAKOV
670. LOGISTIČNEGA POLKA**

I. v čin naddesetnika:
Simona ČOH, 1977
Tanja GRABNER, 1980

II. v čin poddesetnika:
Laura MIŠKO, 1978

**Številka: 811-3/2020-30
Datum: 27. 7. 2020**

**Podpolkovnik
Franci MOGOLIČ
POVELJNIK**

5938.

Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) ter 2., 3. in 4. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) izdajam

**UKAZ
O POVIŠANJU VOJAKOV
RODOVSKEGA BATALJONA
72. BRIGADE**

I. v čin naddesetnika:
Zdravko PAVLENČ, 1969

II. v čin desetnika:
Vanja ŠORI, 1986

**Številka: 811-3/2020-31
Datum: 27. 7. 2020**

**Major
Robert KOHEK
NAMESTNIK POVELJNIKA
RB 72. BR**

5939.

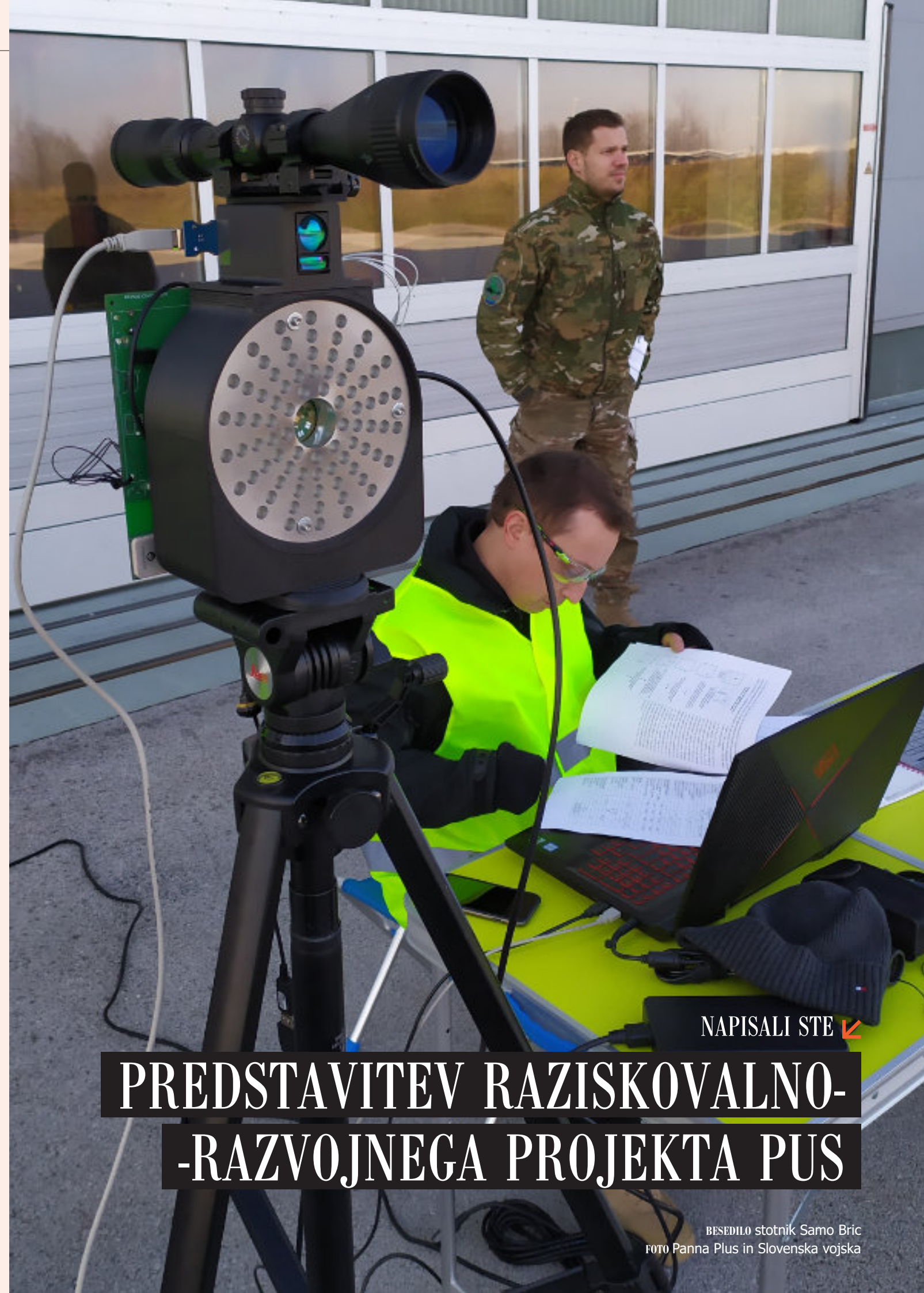
Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) in Ukaza 74. PEHP št. 094-3/2013-169, z dne 15. 1. 2014, z dopolnilom izdajam

**UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
74. PEHOTNEGA POLKA**

ZLATO MEDALJO 74. PEHP
prejme:
Jure KREJAČ, 1974

**Številka: 094-3/2020-40
Datum: 5. 8. 2020**

**Podpolkovnik
Jure HIMELRAJH**

NAPISALI STE ↗

PREDSTAVITEV RAZISKOVALNO- -RAZVOJNEGA PROJEKTA PUS

BESEDILO stotnik Samo Bric
FOTO Panna Plus in Slovenska vojska

Raziskovalno-razvojni projekt Prenosni UV-sistem za usposabljanje posadk zrakoplovov (PUS) se je začel izvajati leta 2019, uspešno pa se je končal oktobra 2020 s prevzemom prototipa. Rezultat projekta je naprava, ki oponaša lahki prenosni raketni sistem zračne obrambe Igla-S. Naprava oddaja UV-svetlobo, ki simulira izpuh raketnega motorja Igla-S in lahko izmeri razdaljo do letalnika ter prilagodi jakost in trajanje UV-signala temu primerno. Postopki in omejitve pri uporabi so enaki kot pri sistemu Igla-S, zato usposabljanje poteka v precej realističnih razmerah.

Slovenska vojska ima na helikopterjih Cougar AS-532 AL vgrajen sistem za zaznavanje prihajajočih raket (angl. Missile Approach Warning System – MAWS 300). Ta deluje po principu zaznavanja ultravijoličnega sevanja, ki ga oddaja motor rakete. Sistem je zasnovan predvsem za zaščito helikopterjev pred grožnjami pasivno vodenih protiletalskih raket, predvsem lahkih prenosnih raketnih

Drugi prototip sistema skupaj z inštruktorsko postajo med prevzemno vajo na letališču v Cerkljah ob Krki

sistemov. Ob alarmu za bližajočo se raketo sistem na helikopterju avtomatično odvrže toplotne vabe kot protiukrep. Operativni sistem, ki ima možnost avtomatskega odmetavanja glede na grožnjo, je tudi eden izmed pogojev za sodelovanje helikopterjev v Natovih operacijah. V Slovenski vojski se je zato leta 2019 ustanovila delovna skupina za razvoj knjižnic groženj in protiukrepov na helikopterjih Cougar. Skupina je med drugim aktivno sodelovala pri procesu usposabljanja posadk s tem sistemom. In prav na Natovi vaji iz elektronskega bojevanja Ramstein Guard 2019 se je v Slovenski vojski oblikovala zamisel o razvoju svojega simulatorja ultravijolične svetlobe za usposabljanje posadk helikopterjev. Do zdaj namreč nismo imeli sistema, s katerim bi lahko usposabljali posadke helikopterja o samozaščiti. Prav tako smo bili brez sistema, ki bi lahko v realističnih razmerah na terenu testiral učinkovitost delovanja sistema za zaznavanje raket. Tako smo bili v preteklosti odvisni od tujih simulatorjev raket. Na vaji Ramstein Guard je Nato na primer uporabljal sistem Mallina, ameriška vojska pa sistem MAST. Oba sistema imata nekatere pomanjkljivosti, saj ne simulirata operativnih omejitev lahkih prenosnih raketnih sistemov, kot so na primer namerilna naprava, čas za pripravo na bojno delovanje, kot streljanja, minimalne in maksimalne razdalje itn. Na podlagi izkušenj z vaje Ramstein Guard 2019 smo se v Slovenski vojski odločili, da razvijemo

svoj sistem, ki bo simuliral ultravijolično svetlobo raketnega motorja ter hkrati vse postopke in operativne omejitve lahkih prenosnih raketnih sistemov SA-24. Tako bi nov sistem lahko hkrati uporabljali za usposabljanje posadk in strelcev lahkih prenosnih raketnih sistemov SA-24 ter ne bi bili več odvisni od tujcev. Na predlog Slovenske vojske je Direktorat za logistiko objavil razpis raziskovalno-razvojnega projekta Prenosni UV-simulator za usposabljanje posadk zrakoplovov (PUS). Glavne zahteve projekta so bile omogočiti testiranje sistema MAWS 300 med letom, v realističnih razmerah in na razdaljah do pet kilometrov, usposabljanje posadk letalnikov pri taktičnih postopkih ob zaznavanju grožnje, usposabljanje posadk letalnikov o taktičnem letenju za izogibanje grožnjam lahkih prenosnih raketnih sistemov in usposabljanje strelcev SA-24 v realističnih razmerah (na terenu). Ministrstvo za obrambo je leta 2019 podpisalo pogodbo z izbranim izvajalcem raziskovalno-razvojnega projekta, in sicer podjetjem Panna Plus. Podjetje je pri razvoju sodelovalo s tehničnim članom projektnega sveta stotnikom Samom Bricem, pri določitvi tehničnih omejitev sistemov MAWS 300 in Igla-S pa s članoma delovne skupine za razvoj knjižnic groženj in protiukrepov na helikopterjih Cougar poročnikom Blažem Čušem in štabnim vodjem Mitjo Peklenkom. Na podlagi njihovih podatkov je podjetje izdelalo prvi prototip, ki je bil namenjen preizkušanju koncepta, in

Helikopter Cougar v levem zavoju, potem ko je sistem MAWS 300 zaznal bližajočo se raketo iz simulatorja PUS. Smer grožnje se vidi na zaslonu ob pilotovem kolenu.

Natov sistem Mallina med vajo Ramstein Guard 2019

sicer ugotavljanju različnih UV-profilov raketnih motorjev (na fotografiji na strani 31).

TESTIRANJE NA TLEH IN V ZRAKU

Podjetje je v sodelovanju s 15. polkom vojaškega letalstva opravilo več testiranj na letališču v Cerkljah ob Krki. Po uspešni potrditvi koncepta je začelo izdelovati drugi prototip, ki je moral imeti videz orožja, možnost delovanja na terenu (odpornost na dež in prah), neodvisno električno napajanje (baterije) ter brezžično povezavo z inštruktorsko postajo. Za potrebe razvoja je podjetje prototip šest dni testiralo na letališču v Cerkljah ob Krki, medtem pa je helikopter Cougar letel šest ur za potrebe testiranja sistema v zraku. Skupno s testiranjem na tleh in v zraku je podjetje Panna Plus izvedlo več kot 1700 preizkusov različnih UV-profilov.

Novi prototip raziskovalno-razvojnega projekta Prenosnega UV-sistema za usposabljanje posadk zrakoplovov (PUS) po videzu, teži in postopkih simulira sistem Igla-S. Hkrati z vgrajeno baterijo in brezžično povezavo z inštruktorsko postajo omogoča čas delovanja na terenu v vseh razmerah več kot osem ur. Sistem simulira z ultravijoličnim LED-svetlobnim virom izstrelitev rakete, ki jo sistem na MAWS 300 na helikopterju Cougar zazna na razdaljah do 3200 metrov. Inštruktorska postaja, in sicer prenosni robustni računalnik, omogoča inštruktorski nadzor, spremljanje, izvedbo in analizo vaj s prototipom prenosnega UV-sistema za usposabljanje posadk zrakoplovov. Izvedena sta bila tudi teoretično šolanje za uporabo tega sistema in demonstracija prototipa z vajo na letališču v Cerkljah ob Krki, pri čemer so pripadniki Lahke raketne baterije zračne obrambe in 151. helikopterske eskadrilje testirali sistem v realističnih razmerah delovanja na različnih razdaljah in višinah letenja s helikopterjem Cougar. Vaja je pokazala, da sistem deluje glede na zahteve v razpisu. Slovenska vojska je tako pridobila sistem, ki presega podobne sisteme na trgu, tako po tehničnih specifikacijah kot po obliki in videzu. In ne nazadnje, cena celotnega razvoja je bila bistveno nižja od nakupa podobnega sistema ameriškega proizvajalca. Prenosni UV-sistem za usposabljanje posadk zrakoplovov pa je zasnovan modularno tako, da omogoča Slovenski vojski nadaljnji razvoj funkcionalnih lastnosti, če se bo pokazala potreba po tem.

DRŽAVA, KDO BO TEBE BRANIL?

BESEDILO upokojeni general Ladislav Lipič, predsednik Zveze veteranov vojne za Slovenijo
FOTO Luka Mitrović in Bruno Toič

Pretেকে mesece je poleg epidemije koronavirusa zaznamovala razprava o naložbah v Slovenski vojski. Kot ob do zdaj vseh večjih nabavah oborožitve in opreme sta slovenska politika in javnost razdeljeni. V tem pismu opozarjam na to, zakaj so naložbe v Slovenski vojski neodložljive.

KAJ NAS UČI PRETEKLOST?

Želimo živeti v varnem okolju ali, še bolje, v varni državi? Večina slovenske javnosti bi na to vprašanje odgovorila pritrdilno. Slovenci so namreč danes že toliko ozaveščeni, da izraza varnost ne razumejo kot samo vojaško varnost, temveč tudi kot vprašanje ekonomske varnosti, socialnih odnosov, okolja, človeka kot posameznika in še bi lahko našteval. A zadnji in odločilni branik nacionalne države je še vedno vojska, tako kot je bila branik plebiscitarne odločitve o osamosvojitvi. Spremenilo se je tudi razumevanje obo-roženih sil. Vojske niso namenjene samo nasprotovanju zunanjim nevarnostim, temveč sodelujejo tudi pri nadzoru notranjih zadev, policija pa v izrednih razmerah posreduje ob zunanjih nevarnostih. Na podlagi te precej poenostavljene razlage je povsem odveč vprašanje, ali vojski in policiji zagotoviti sodobno opremo in orožje. Pomemben je naš odnos do razumevanja različnih oblik varnosti, pri čemer smo ne samo površni, temveč tudi nerazumljivo tolerantni do povzročiteljev ali celo rušiteljev nacionalne varnosti. Spomnimo se bančne luknje, preplačane naložbe v šesti blok Termoelektrarne Šoštanj, afere Patria in uničene obrambne industrije, dolgoletnega neresenja težav v zdravstvenem in socialnem sistemu ter uničevanja vsega javnega. Že v preteklih letih so v procesih opremljanja Slovenske vojske politične razprave negativno vplivale na usodo nekaterih projektov, katerih uresničitev je lahko dolgoročno pomembna. Spomnimo se nakupa lahke premične bolnišnice Role 2LM, ki bi služila za nujno zdravstveno oskrbo poškodovanih ob množičnih nesrečah in tudi med epidemijo. Drugi tak primer je usoda 18. bataljona za jedrsko, radiološko, kemično in biološko obrambo Slovenske vojske. Bataljon je bil namenjen tudi za opravljanje nalog v sistemu zaščite, reševanja in pomoči, kar je prav tako uporabno pri epidemiji covida-19.

V Resoluciji o splošnem dolgoročnem programu razvoja in opremljanja Slovenske vojske do leta 2025 (Državni zbor Republike Slovenije, 23. november 2010) je določen predvsem bojni značaj vojske, pomembni poslanstvi pa sta sodelovanje v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ter podpora drugim državnim organom pri zagotavljanju varnosti, kar določa dvonamenski razvoj njenih zmogljivosti.

OD ČESA JE ODVISNA BOJNA PRIPRAVLJENOST SLOVENSKE VOJSKE?

V Zakonu o obrambi je pripravljenost Slovenske vojske opredeljena kot stanje, ki odraža njeno sposobnost za uresničevanje z zakonom predpisanih nalog v miru in vojni. Ocenjujejo se kadri, oprema, načrti, oborožitev, usposobljenost in drugo. Pri tem bi opozoril vsaj na usposobljenost, ki jasno kaže na odnos državne in tudi lokalnih oblasti do vojske. O njej se govori samo mimogrede, je pa zelo pomembna za pripravljenost vojske. Za doseganje ustrezne stopnje usposobljenosti in predvsem izurjenosti vojska poleg učilnic in kabinetov potrebuje prostor v naravi, se pravi vadišče. Slovenija ima zaradi svoje majhnosti in precej goste poseljenosti težave, saj imamo samo eno deloma ustrezno vadišče, in sicer osrednje vadišče Slovenske vojske na Počku pri Postojni.

To je na tem prostoru že od časa avstro-ogrske monarhije namenjeno urjenju vojakov različnih vojsk, tu so izvajali vojaške vaje tudi Italijani med okupacijo dela slovenskega prostora, torej kot okupatorjeva vojaška sila, in nato od leta 1945 pa vse do osamosvojitve vojaki Jugoslovanske armade. Slovenska javnost lahko še danes spremlja spore med postojnsko občino in državo. Postavljanje številnih pogojev in zahtev občine do Ministrstva za obrambo je postalo stalnica. Različni interesi, med katerimi prevladujejo politični, zmagujejo nad splošnimi interesi in lokalne skupnosti očitno ne zanima državni interes pri uresničevanju obrambne sposobnosti države ter njene vojske. Veljalo bi razmisliti, da bi zaradi svoje pomembnosti za nacionalno obrambo navedeni dolgoletni zaplet moral reševati in rešiti Državni zbor Republike Slovenije. Za bojno pripravljenost Slovenske vojske je pomembna tudi opremljenost. Ta je na primer zaradi nerazumnega zmanjševanja obrambnega proračuna v letih 2009–2015 dosegla raven, ki je tudi z bistveno več sredstvi, zagotovljenimi v Zakonu o zagotavljanju sredstev za

investicije v Slovenski vojski za obdobje 2021–2026, ne bo mogoče izboljšati. To je povzročilo tudi kadrovski osip, ki po izjavi načelnika Generalštaba SV že kaže znake okrevanja. Kljub temu bo nujnega še veliko trdega dela, predvsem pa razumevanja politike, da s svojimi odločitvami ponovno ne povzroča dodatnih težav.

NAMESTO SKLEPA

V prihodnjih dneh se bo gotovo razvila živahna razprava o tem, ali med pandemijo koronavirusa, ob pomanjkanju bolniških zmogljivosti in stanju zdravstvenega sistema, izgubi delovnih mest ter vedno večjem siromašenju prebivalstva nameniti tako obsežna finančna sredstva za orožje in vojaško opremo. Ponovno bomo lahko slišali, kako imajo vsi radi svojo vojsko, samo da nekateri nekoliko bolj. Gotovo bodo v razpravah sodelovali tudi tisti, ki so to stanje povzročili, in bodo njihove besede zaradi sedanjih političnih pozicij slišane. Glede na to, da v naši deželi hitro pozabljamo in oproščamo vsakemu, ki je »naš«, se nihče ne bo spomnil afer, zmerjanj vojske in negativnih ocen njene pripravljenosti, ki že mejijo na izdajo obrambne sposobnosti države. Tudi govorjenje o referendumih, kar je seveda legitimna pravica posameznikov in strank, ne prispeva k iskanju rešitve, bolj k izkazovanju nezaupanja do svoje vojske.

V Sloveniji imamo novega in razmeroma mladega obrambnega ministra ter tudi novega načelnika Generalštaba SV. Izjave ministra Mateja Tonina in načelnika Generalštaba SV Roberta Glavaša glede načrtov opremljanja so dovolj jasne in vlivajo zaupanje, da bodo načrtovana sredstva porabljena transparentno in bodo bistveno prispevala k pripravljenosti Slovenske vojske, najprej za nacionalno obrambo in nato tudi za delovanje v zavezništvu. Takšna stališča obeh za obrambo države najodgovornejših vplivajo na pripadnike vojske pozitivno, ne glede na izjavo vrhovnega poveljnika, da zdaj ne potrebujemo vojaške moči, temveč sočutje. Vojaška moč pa se ne ustvari čez noč. To je proces, ki zahteva več let usposabljanj in urjenj, kar smo lahko doživeli že v pripravah na osamosvojitve.

K uspehu pri iskanju rešitve bi gotovo pripomogel razmislek o večnamenskosti

kupljenih sredstev. Današnje razmere in tiste, ki smo jim že bili priča (epidemija, žled, poplave, nesreče v gorah ipd.), so priložnost, da odgovorni ponovno premislijo o povečanju zmogljivosti vojaške sanitete, nekaterih rodovnih zmogljivostih (inženirska sredstva, sredstva za JRKBO, zračno obrambo in informatiko ipd.) in zmogljivosti za kibernetično obrambo. Res pa je, da brez razvoja temeljnih rodov, kot sta pehota in oklepne enote, ter v sodobnem času tudi daljinsko vodenih letalnikov in vozil ni vojske. Ne smemo pozabiti niti na ljudi, ti so temelj vsake vojske. Zato je treba sredstva nameniti tudi zanje, ravno tako kot za tehniko. Samo dobro opremljeni, usposobljeni in izurjeni vojaki z visoko moralo bodo zagotavljali varnost in vojaško obrambo Slovenije ter njenih državljanov.

Morda bo trezna politična in strokovna razprava o načrtovani naložbi pripomogla

k temu, da se bo prenehala politizacija Slovenske vojske ter se bo povečalo razumevanje pristojnosti politike in dolžnosti vojakov. To ni pomembno samo zaradi v besedilu obravnavane teme, temveč zaradi razmer v družbi, ki so bistveno drugačne od tistih, o katerih smo sanjali v devetdesetih letih prejšnjega stoletja.

NAVADNO VOLČJE JABOLKO (PHYSALIS ALKEKENGII L.)

BESEDILO IN FOTO Igor Fortuna

Ne bomo izgubljali časa z opisovanjem rastline, saj ni pomembno, kakšni so njeni listi in steblo. Zapomniti si moramo namreč samo, kako je videti cvet oziroma plod. To pa ni težko, saj je edinstven. Nobena rastlina nima podobnega, ne užitna ne strupena, tako da ga ni mogoče zamenjati. Cvet je v obliki lampiončka, ki je oranžne barve, v njem pa se skriva plod. Ta je podoben češnji, vendar je oranžen, po strukturi pa bi ga lahko primerjali s paradižnikom. Je kiselkasto grenkega okusa, mogoče celo nekoliko sladek. Bogat je z vitaminom C, ki ga je

v zrelih plodovih več kot 150 mg. Vsekakor so plodovi navadnega volčjega jabolka užitni in jih lahko jemo brez omejitev. Paziti pa moramo, da cvet pred zaužitjem lepo raztrgamo in da se plod pri tem ne dotakne sten lampiončka, saj lahko v nasprotnem primeru še nekoliko bolj zagreni. Lampionček je zato najbolje z eno roko raztrgati in razpreti, z drugo pa prijeti plod in ga odtrgati. Raztrgamo ga lahko tudi z obema rokama in potem previdno z zobmi odtrgamo plod, ne da bi se dotaknili ostankov lampiončka.

Navadno volčje jabolko je precej pogosta rastlina v Sloveniji in se zelo razraste. Dozori v jesenskem času. Plodovi so užitni surovi, vendar nimajo visoke hranilne vrednosti. Lahko jih tudi kuhamo ali kako drugače predelamo. Ni pa sicer znano, da bi plodove na primer lahko sušili in tako shranili za pozneje. Naj samo še opozorimo, da je pri tej rastlini nevarno le ime. Imenuje se namreč volčje jabolko, plod pa je podoben češnji, zato bi lahko pomotoma rastlino poimenovali kar volčja češnja. Ta sicer ni prav nič podobna navadnemu volčjemu jabolku, je pa v nasprotju z njim zelo strupena.

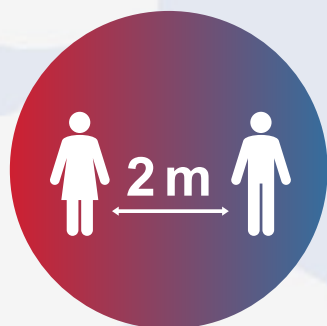

#OstaniZdrav

Imam izbiro. Ravnam Odgovorno.

REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

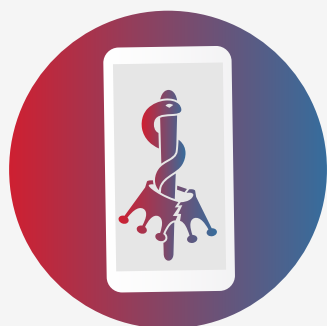
www.gov.si/ostanizdrav

Razdalja 2 m

Redno umivanje in
razkuževanje rok

Vključena aplikacija
#OstaniZdrav

Nošenje zaščitne
maske

SPOMIN NA GENERALA MAISTRA ŽIVI PO VSEJ SLOVENIJI

BESEDILO mag. Jerica Pavšič

General Rudolf Maister je 23. novembra 1918 razorožil nemško varnostno stražo in samoiniciativno prevzel vojaško oblast v Mariboru, s čimer je bilo mesto v celoti pod njegovim poveljstvom. S tem dejanjem se je zapisal v slovensko državotvorno zgodovino. Od leta 2005 v Sloveniji 23. november zaznamujemo kot državni praznik, dan Rudolfa Maistra. V Republiki Sloveniji se praznujeta samo še dva državna praznika, povezana z osebnostmi, zaslužnimi za narod, in sicer slovenski kulturni praznik (Prešernov dan) in dan Primoža Trubarja.

General, pesnik in domoljub Rudolf Maister se je rodil 29. marca 1874 v Kamniku. Kot častnik avstro-ogrske vojske je služboval v Ljubljani, Celovcu, Przemyslu v Galiciji na Poljskem, Gradcu, Celju in Mariboru. V mestu ob Dravi je pustil močan pečat, saj je odločilno vplival na to, da sta Maribor in Spodnja Štajerska ostala v slovenski posesti vse do danes. S svojim delovanjem v vojski, kulturi in diplomaciji je zaznamoval tudi druge slovenske kraje, v katerih stojijo njemu namenjeni spomeniki. V teh mestih je z njim povezana tudi kulturna, umetnostna in muzejska dediščina.

MAISTROVA ROJSTNA HIŠA V KAMNIKU

V Kamnik se je družina Maistrovih preselila zaradi očetove službe. Generalov oče Franc je bil namreč nadzornik v finančni straži in je služboval po različnih krajih Avstro-Ogrske. Maister je v Kamniku preživel zgodnje otroštvo. Znano je, da je vse svoje življenje ohranil gorenjsko narečje. S Kamnikom je ostal tesno povezan, leta 1924 je postal tudi kamniški častni meščan. Njegova rojstna hiša v enem izmed nekdanjih predmestij Kamnika, na Šutni, je danes preurejena v muzej s stalnimi in občasnimi razstavami. Tam med drugim organizirajo Maistrove večere.

Foto: Alenka Juvan

KADETNIKA V MARIBORU

General Rudolf Maister je zaznamoval tudi Kadetnico. Novembra 1918 je po prevzemu vojaške oblasti v Mariboru zaradi neurejenih razmer v takratni vojaški realci predlagal Narodnemu svetu v Ljubljani, naj z Dunaja pokličejo podpolkovnika Davorina Žunkoviča in ga imenujejo za poveljnika. To se je uresničilo in razmere v Kadetnici so se uredile. Po mnenju zgodovinarjev je bila Kadetnica prva slovenska vojaška šola, saj je pouk potekal večinoma v slovenskem jeziku. V avli Kadetnice, v kateri je Center vojaških šol, je razstavljen portret generala Maistra. Naslikal ga je akademski slikar Dušan Fišer.

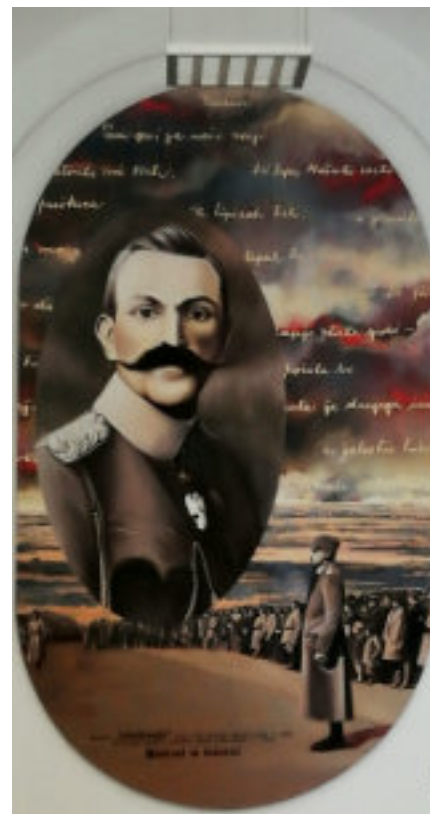

Foto: Zvezdan Marković

MAISTROV KONJENIŠKI SPOMENIK PRED MINISTRSTVOM ZA OBRAMBO V LJUBLJANI

Konjeniški spomenik generala Rudolfa Maistra, del akademskega kiparja Boštjana Putriha, stoji pred Ministrstvom za obrambo od leta 2000. Tip javnega spomenika, ki predstavlja jezdec na konju, je posvečen zlasti vladarjem in vojskovodjem. Zanimivo je, da je general Rudolf Maister edini Slovenec, ki je bil deležen takšne upodobitve. Maistru sta posvečena kar dva konjeniška spomenika v našem glavnem mestu. Drugi kip, del akademskega kiparja Jakova Brdarja, stoji nasproti glavne železniške postaje. Prvi celopostavni spomenik Rudolfa Maistra, del akademskega kiparja Antona Sigulina, pa so leta 1970 postavili v Kamniku.

Foto: Slavko Rajh

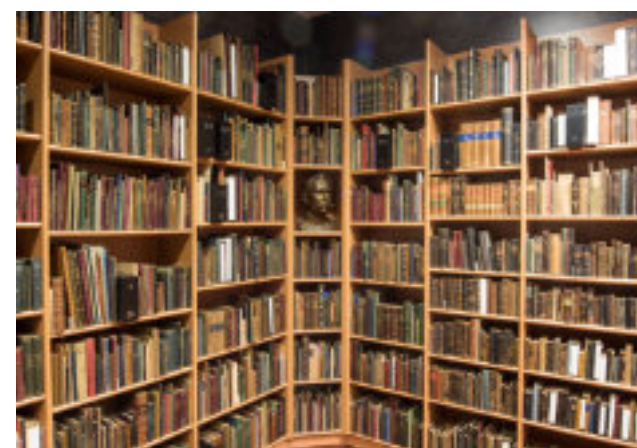

Foto: Branimir Ritonja, UKM, fotoarhiv

MAISTROVA KNJIŽNICA V MARIBORU

Maistrova knjižnica je del posebnih zbirk Enote za domoznanstvo Univerzitetne knjižnice Maribor. Kot primer ene največjih in najlepših zasebnih knjižnic na Slovenskem ji Univerzitetna knjižnica Maribor zagotavlja primeren prostor ter jo s ponosom pokaže obiskovalcem. Vlada Republike Slovenije je Maistrovo knjižnico 16. novembra 2018 razglasila za kulturni spomenik državnega pomena. General Maister je knjige dobil na različne načine, in sicer jih je iskal v antikvariatih, se povezal s knjigarnarji, jim urejal skladišča, v zameno pa dobil dvojnice. Maistrovo knjižnico dopolnjuje njegov doprski kip, del akademske kiparke Vlaste Zorko.

SPOMENIK GENERALU RUDOLFU MAISTRU V LJUTOMERU

V Ljutomeru stoji eden zelo opaznih spomenikov, posvečenih generalu Rudolfu Maistru. Predstavlja ga kot kulturnika, pesnika in bibliofila. Masiven bronasti kip stoji v Parku generala Maistra, v neposredni bližini železniške postaje Ljutomer mesto. General Maister nagovarja obiskovalce oblečen v civilno obleko in s knjigo v roki. Na njegovi desni strani je kup knjig, na katerega sta položeni uniforma in častniška kapa, nanj pa je prslonjena generalova sablja. Spomenik je delo akademske kiparke in slikarke Irene Brunec Tebi.

Foto: Jerica Pavšič

Foto: Jerica Pavšič

GRAD SNEŽNIK

General Rudolf Maister je bil tesno povezan tudi z Notranjsko, saj je hodil počitnikovat k svoji teti Matildi Sebenikar na Unec. Tamkajšnje posestvo je po njeni smrti podedoval. Tam je tudi umrl 26. julija 1934. Zanimivo je, da je general Rudolf Maister dva meseca bival na gradu Snežnik, in sicer kot predsednik jugoslovanskega dela komisije za razmejitev med Kraljevino SHS in Kraljevino Italijo po Rapalski pogodbi. To funkcijo je opravljal med letoma 1921 in 1923.

ZVEZDE VIDEL PRI BELEM DNEVU

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO Jerneja Grmadnik
in osebni arhiv Branka Goršeta

Prvi pilot za uporabo letalstva v Slovenski vojski podpolkovnik Branko Gorše je že kmalu ugotovil, da želi leteti. Po končani osnovni šoli se je vpisal na Letalsko gimnazijo v Mostarju in zapustil domači kraj. Ob razpadu Jugoslavije je bil pilot letala MiG-21, potem pa je takoj prestopil v Teritorialno obrambo ter v novonastali državi v 90. letih pomagal ustanavljati vojaško letalstvo in zračno obrambo Slovenske vojske. V prostem času rad čebelari, v domači delavnici pa ustvarja iz lesa in kovine.

Pilot podpolkovnik Branko Gorše iz Spodnjih Pirnič se je že konec osnovne šole navduševal za poklice z veliko izzivi. Zanimala so ga različna področja, na primer medicina, strojništvo in letalstvo. Med temi interesnimi področji je prevladalo prav zadnje in pri petnajstih letih se je vpisal na Letalsko gimnazijo v Mostarju. »Ni bilo lahko tako zgodaj oditi od doma,« je priznal. Na začetku je imel domotožje, vendar so ga poklicne želje in odločnost, da mu uspe doseči vse cilje, gnale naprej. »V prvem letniku gimnazije še nismo leteli, v drugem smo se preizkusili v jadralnem letenju, v tretjem letniku smo imeli premor in potem še motorno letenje. Tako se je moja motivacija krepila,« se gimnazijskih let spominja podpolkovnik. Šolanje je nadaljeval na Vojaški letalski akademiji v Zadru. V drugem letniku akademije so prvič preizkusili reaktivno letalo Galeb G-2, v četrtem letniku akademije pa so že poleteli z nadzvočnim letalom MiG-21. Po koncu akademije se je leto dni usposabljal v Puli in nato letel z letalom MiG-21. To legendarno letalo je pomenljivo opisal: »To je bila prava raketa z majhno površino kril, močnim motorjem in vrtoglavo hitrostjo. Pod 450 kilometri na uro sploh ni bilo mogoče leteti, razen med pristajanjem pri 330 kilometrih na uro. Pri letenju s tem letalom smo morali biti popolnoma zbrani, napake so bile nedopustne.« Da so piloti ohranjali dobro letalsko kondicijo, so leteli tudi po trikrat na dan, skupno pa je Branko Gorše na MiG-21 naletel več kot 800 ur. Na vprašanje o tveganjih med letenjem je odgovoril, da se mu je kot mlademu pilotu včasih zgodilo, da je šele popoldne začel razmišljati, kako malo je manjkalo, da pri dopoldanskem letu ni

šlo kaj narobe. »Dogodki iz mladih let so me izučili in mi omogočili varno pilotsko kariero. Piloti ne smemo nikdar pomisliti, da že vse vemo in znamo.«

RAZVIJAL SISTEM ZRAČNE OBRAMBE IN VOJAŠKEGA LETALSTVA

Med osamosvajanjem Slovenije se je s pomočjo soproge Andreje hitro povezal s pomembnimi posamezniki v Sloveniji, ki jim je lahko zaupal. Tako je bil med prvimi piloti, ki so prebegnili na slovensko stran, in je po podpisani prestopni izjavi v Teritorialni obrambi nadaljeval delo kot inštruktor. Na začetku razvoja Slovenske vojske je deloval na obveščevalnem področju zračne obrambe in bil vključen v vse temeljne razvojne projekte. »Najprej smo razvijali formacije na letalskem področju, skladno s pričakovanimi nabavami osnovnih materialno-tehničnih sredstev, vzpostavili smo Letalsko šolo in začeli pridobivati licence po civilni zakonodaji,« je razložil pilot. Potem ko je več let vzpostavljaj obveščevalno strukturo v vseh takrat razvijajočih se poveljstvih v vojaškem letalstvu in zračni obrambi, se je ponovno vrnil v letalsko enoto, saj je bila želja po aktivnem letenju močnejša. V 15. brigadi je deloval kot častnik za varnost letenja. Udeležil se je dveh misij v Sarajevu in na Kosovu. Med letoma 2012 in 2016 je deloval v Premestljivem

❏ V domači delavnici obdeluje les in kovino.

❏ Na misiji na Kosovu je bil izvršilni častnik v J2 v poveljstvu Kforja.

»Vedno sem imel rad izzive, saj so me navdali z zagonom. V letalstvu sem dosegel vse, kar sem želel.«

zračnem operativnem centru v Poggiu Renaticu v Italiji, ki je del strukture NATOvega poveljstva zračnih sil. Bil je vodja načrtovanja letalskih poletov v velikih letalskih operacijah.

Od vrnitve je v 15. polku vojaškega letalstva zaposlen kot prvi pilot za uporabo letalstva. Med njegove zadolžitve spada številne naloge, povezane z načrtovanjem in izvajanjem programov letenja, letalskih operacij ter poslovnih načrtov. Zadolžen je tudi za delovanje letal in helikopterjev na osrednjem vadišču SV na Počku. Kot nacionalni predstavnik vodi do dvakrat na leto na večjo mednarodno vajo v tujino letalsko oziroma helikoptersko enoto 15. polka vojaškega letalstva. Še vedno tudi leti in obnavlja licence. »S pilatusi pa ne letim več, saj mora biti pilot za letenje s takim letalom dovolj pogosto v njem oziroma v stalni trenaži. Pogoste daljše prekinitve v letenju niso zaželeno. Trenutno naletim okoli 30 ur na leto na zlinih,« je pojasnil pilot, ki se bo naslednje leto upokojil. Ob koncu poklicne poti je poudaril, kako pomembna je podpora družine. »Srečni so lahko tisti vojaki, ki imajo doma urejene odnose, saj se je sicer težko posvetiti vojaškemu poklicu. Soproga Andreja, sin Luka ter vnuka David in Domen so mi bili vedno v moralno oporo za premagovanje ovir, še zlasti pri delu v tujini,« je povedal podpolkovnik Branko Gorše.

V PROSTEM ČASU ČEBELARI

»Vedno sem imel rad izzive, saj so me navdali z zagonom. V letalstvu sem dosegel vse, kar sem želel. Letel sem z dvakratno hitrostjo zvoka, na 23.000 metrih višine, kjer sem ob belem dnevu videl zvezde. Nova izziva bi bila samo še polet v vesolje in preizkus breztežnosti,« je priznal. Po upokojitvi se bo posvetil projektom, za katere že opremlja domačo delavnico. »Rad sem sam svoj mojster. Na spletu je mogoče najti navodila in zamisli za skoraj vse, kar me zanima. Najpogostejše obdelujem les in kovino. Izdelati nameravam tudi panje za čebele, saj se že 15 let ukvarjam s čebelarjenjem,« je pojasnil. Pri čebelah mu je najbolj všeč, da so bolj dejavne poleti in manj pozimi ter da pri njih vlada svojevrsten red, podobno kot v vojski. »Samo da sem kot čebelar jaz zdaj tisti, ki jim ga kali,« se je pošalil ob koncu pogovora.

DELOVANJE CIVILNE ZAŠČITE NA LOKALNI RAVNI

BESEDILO Petra Miklaužič
FOTO Petra Miklaužič in
arhiv Občine Škofja Loka

Civilna zaščita Občine Škofja Loka je z drugimi občinskimi službami delovala še pred jesensko razglasitvijo epidemije, da bi pomagala zmanjšati prenos okužb s koronavirusom. Zaradi visokega števila okužb v Centru slepih, slabovidnih in starejših je prevzela pomembno vlogo. Takrat so morali skupaj z županom in občinsko upravo poiskati ustrezen prostor za nastanitev obolelih oskrbovancev v dislocirano rdečo cono. Civilna zaščita v svojem lokalnem okolju odgovarja na potrebe najbolj ogroženega dela prebivalstva in podpira zdravstvene, oskrbovalne ter interventne službe, ki so v tem času zelo obremenjene.

AKTIVIRAN ŠTAB PREDSTAVLJA PODPORO ŽUPANU

V Sloveniji se je z razglasitvijo epidemije aktiviral Državni načrt zaščite in reševanja ob pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh in posledično tudi regijski ter občinski načrti. V Občini Škofja Loka se je sestal štab v operativni sestavi, ki šteje deset članov. Ob nesrečah se štab praviloma sestane v enem prostoru, tokrat je bilo drugače. »Sestanke opravimo po spletnih aplikacijah. Ne srečujemo se. To je bila prva novost,« je razložil poveljnik Civilne zaščite Občine Škofja Loka Nikolaj Kržišnik. Jeseni so poplave pogost vzrok njihovega operativnega dela. S takimi nesrečami imajo več izkušenj in jih obvladujejo, epidemija pa je zanje nekaj popolnoma novega in neznanege. Med prvim valom epidemije niso imeli pripravljenega načrta za zaščito in reševanje. Na podlagi sprememb državnega načrta je nato gorenjska regija pripravila načrt, na njegovi podlagi pa občina delni načrt, ki je zdaj v usklajevanju in čaka na potrditev. »Mi ga že smiselno uporabljamo,« je povedal poveljnik. Civilna zaščita je po gospodinjstvih razdelila letake za spodbudo, s katerimi so opozarjali na spoštovanje zaščitnih ukrepov za zajezitev epidemije. Na javne klopi, igrišča in igrala so namestili opozorilne trakove ter obvestila, da odsvetujejo njihovo uporabo. Za varno in nemoteno delovanje živilske tržnice so omejili največje skupno število oseb v zaprtem delu tržnice. Upoštevane zaščitnih ukrepov ni pomembno samo na javnih krajih, temveč tudi

v skupnih prostorih večstanovanjskih objektov, zato so pripravili opozorilne table, ki so jih upravniki objektov namestili na vidno mesto pri vhodnih vratih. Na vprašanje o podobnostih prvega in drugega vala epidemije je poveljnik Kržišnik odgovoril, da je med njima veliko razlik. Med prvim valom so imeli največ težav z zagotavljanjem zaščitne opreme, v tem valu pa težav z opremo še ni bilo. »Čeprav je okuženih več, imamo dovolj opreme, ni pa dovolj zdravstvenega in negovalnega kadra, predvsem v domu starejših,« je razmere razložil Nikolaj Kržišnik. Zaradi velikega števila okuženih v Centru slepih, slabovidnih in starejših Škofja Loka so bili vključeni v iskanje primernega prostora za namestitev bolnikov s covidom-19. V centru so si želeli, da je objekt blizu njihove stavbe, da je pritičen in lahko dostopen ter fizično ločen od drugih objektov oziroma dejavnosti. Skupaj z županom in občinsko upravo so pripravili seznam primernih objektov in kot najprimernejša je bila izbrana telovadnica Osnovne šole Jela Janežiča. V vodstvu Centra slepih, slabovidnih in starejših Škofja Loka so pridobili soglasja resornih ministrstev in regijske strokovne koordinacijske skupine, ustanovljene za pomoč domovom starejših. Po pridobljenih dovoljenjih so pripravili načrte in uredili notranje prostore za delovanje rdeče cone. Civilna zaščita Občine Škofja Loka jim je pomagala pri prevozu opreme in bolnikov. Pri tem so sodelovali člani iz ekip občinskega sistema zaščite, reševanja in pomoči. Z gasilskim tehničnim vozilom so pomagali pri prevozu inventarja, kot so postelje in omarice, z avtom za množične nesreče pa Ambulanti nujne medicinske pomoči iz Zdravstvenega doma Škofja Loka pri prevozu varovancev, ki so zboleli za covidom-19, na novo lokacijo rdeče cone.

VLOGA PROSTOVOLJCEV JE OMEJENA

Ob naravnih in drugih nesrečah Civilna zaščita aktivira svoje prostovoljce za raznovrstne naloge. Intervencije potekajo pod njihovim vodstvom in so utečene. Prostovoljci iz prostovoljnih oziroma nevladnih organizacij ali občani se javljajo sami in tako nesebično pomagajo. V okviru Civilne zaščite so to gasilci, člani Rdečega križa, gorski reševalci, jamarji, kinologi, taborniki, skavti, ki kot prostovoljci opravljajo operativne naloge v občinskem sistemu zaščite, reševanja in pomoči. Ob epidemiji procesi potekajo drugače. Navodila za interveniranje država

»Čeprav je okuženih več, imamo dovolj opreme, ni pa dovolj kadra.«

najprej predstavi regijam, predstavniki civilne zaščite na lokalni ravni pa prevzamejo zgolj logistično funkcijo. Vloga prostovoljcev je precej omejena, saj sta najpomembnejši njihovi kompetentnost in strokovna usposobljenost. Tokrat je njihova pomoč primerna samo za ožji spekter nalog. Drugi val epidemije namreč zaznamujejo predvsem kadrovske primanjkljaje in kadrovske izpadi zaradi okužb med zaposlenimi v različnih ustanovah. Prostovoljci teh položajev ne morejo zasesti, saj za te naloge niso primerno usposobljeni. »Stresno je, ko se zaveš, da nekih kriznih razmer ne moreš rešiti,« je povedal poveljnik Civilne zaščite Občine Škofja Loka Nikolaj Kržišnik. Sami sicer imajo prostovoljce, ki so usposobljeni za prvo pomoč, ne pa za nego oziroma opravljanje posebnih nalog s pacienti, okuženimi s covidom-19.

CIVILNA ZAŠČITA PREBIVALCEM POMAGA, KO ŠO DRUGE MOŽNOSTI IZCRPANE

Temeljni namen civilne zaščite je podpora rednim službam, ki delujejo v občini. Ko v organizacijah porabijo svoje zmogljivosti, se z delovanjem civilne zaščite vzpostavi skrb za najbolj ogrožene prebivalce, ki bi sicer utrpeli največ negativnih posledic. V Občini Škofja Loka namenijo posebno pozornost dnevnim oskrbi ljudi, ki so v izolaciji ali karanteni in si sami ne morejo zagotoviti zdravil ali osnovnih življenjskih potrebščin. Na Rdečem križu pripravljajo prehranske pakete, ki jih prostovoljci in drugi sodelavci dostavijo do prebivalcev. Prebivalci Škofje Loke lahko zaprosijo za pomoč na občinskem Centru za pomoč. Svoje potrebe lahko sporočijo na centrovo telefonsko številko ali elektronski naslov. Na štabu te vloge analizirajo in se nanje odzovejo. »Ob klicu najprej preverimo, kakšno sorodstveno mrežo ima človek, ki išče pomoč. Če je le mogoče, ga spodbudimo, da poišče pomoč pri svojih bližnjih, saj ne želimo prekinjati socialnih stikov,« je pojasnil poveljnik Nikolaj Kržišnik. Ti postopki so utečeni že iz prvega vala, zato poteka aktivnost nemoteno. V Škofji Loki v dejavnosti civilne zaščite niso vključeni samo prostovoljci, temveč tudi tisti, ki že delujejo znotraj občinskih služb in so zaradi trenutnih razmer ostali brez dela. Posebno pozornost namenijo tudi jasnemu obveščanju prebivalstva, predvsem z namenom preventive in preprečevanja širjenja okužb, ter opozarjanju spoštovanja zaščitnih ukrepov.

VOJAŠKI MUZEJ SLOVENSKE VOJSKE PRAZNOVAL

BESEDILO Vojaški muzej Slovenske vojske
FOTO arhiv Vojaškega muzeja
in Centra vojaških šol

V Vojaškem muzeju Slovenske vojske so zadolženi za ohranjanje predmetov državne kulturne dediščine, ki so pomembni za poznavanje slovenske vojaške zgodovine. Za spomin na pridobitev suverenosti nad ozemljem Republike Slovenije zaznamujejo 26. oktober kot dan Vojaškega muzeja Slovenske vojske.

ZAČETKI SEGajo V ČAS PRED OSAMOSVOJITVENO VOJNO

Vojaškozgodovinska in muzejska dejavnost sta se v Slovenski vojski izvajali že pred začetkom vojne za Slovenijo leta 1991. Takrat je brigadir Janez J. Švajncer začel v Republiškem štabu za Teritorialno obrambo Republike Slovenije načrtno zbirati muzejsko gradivo in eksponate ter ustanavljati vojni muzej. Po osamosvojitveni vojni je bila v tem štabu oblikovana delovna skupina, v kateri sta imeli pod Švajncerjevim vodstvom pomembno vlogo profesorica zgodovine Božidara Kos in polkovnica Jasna Ravnikar. Njihovo delo so leta 1999 pod vodstvom brigadirja mag. Viktorja Krajncja nadaljevali v novoustanovljenem Centru za vojaškozgodovinsko dejavnost (CVZD). Uspelo jim je postaviti dobre temelje za nadaljnji razvoj dejavnosti za ohranitev kulturne dediščine in preučevanje slovenske vojaške zgodovine. Leta 2004 je prevladalo spoznanje, da mora imeti tudi Republika Slovenija državni vojaški muzej, zato je bila sprejeta odločitev, da se je CVZD 1. julija preoblikoval v Vojaški muzej Slovenske vojske.

V MUZEJU OHRANJAJO VOJAŠKOZGODOVINSKO DEDIŠČINO

Ministrstvo za kulturo je Vojaškemu muzeju Slovenske vojske, katerega prvi načelnik je bil podpolkovnik Karlo Nanut, dovolilo, da lahko opravlja državno javno muzejsko službo na področju premične kulturne dediščine. Danes ima muzej svoj sedež in glavne razstavne prostore v mariborski Kadetnici. Njegovi pripadnice in pripadniki pod vodstvom sedanjega načelnika muzeja brigadirja Ernesta Anželja skrbijo za ohranjanje vojaškozgodovinske dediščine Slovencev, zbiranje, hranjenje, varovanje,

preučevanje in predstavljanje kulturne dediščine ter za krepitev nacionalne identitete in državljske zavesti v Slovenski vojski in Republiki Sloveniji. Poslanstvo vojaškega muzeja temelji na muzejskih zbirkah, v katerih združujejo in hranijo muzejske predmete, reproducirano dokumentarno in arhivsko ter knjižno gradivo, fotografije in likovna dela. V muzeju predstavljajo domačim in tujim obiskovalcem slovensko vojaško zgodovino, s poudarkom na obdobju osamosvajanja in vojne za Slovenijo leta 1991 ter zgodovine Slovenske vojske. Na podlagi rezultatov raziskovalnega dela kustosov pa skrbijo tudi za vojaško izobraževanje in usposabljanje na Centru vojaških šol ter v enotah Slovenske vojske.

RAZSTAVE, STALNE MUZEJSKE ZBIRKE, POSVETI IN PREDAVANJA

Med redne dejavnosti Vojaškega muzeja Slovenske vojske spadajo zbiranje, preučevanje, dokumentiranje in hranjenje kulturne dediščine, predavanja, posveti, simpoziji ter delavnice o vojaški zgodovini. Pomemben del redne dejavnosti je strokovno vodenje po razstavah. Med projektne dejavnosti muzeja spadajo razstave in postavitve stalnih muzejskih zbirk. Razstave so v

Razstava ob 30. obletnici ustanovitve MSNZ

Predstavitve razstave Vojna za Slovenijo 1991 v Kadetnici

Kadetnici in pred njo, v vojašnicah ter prostorih Generalštaba Slovenske vojske in civilnih ustanovah. Del oklepni in artilerijskih sredstev ter druge vojaške tehnike je razstavljen v Parku vojaške zgodovine v Pivki. Z občasnimi razstavami gostujejo po muzejih, galerijah, kulturnih in izobraževalnih ustanovah, vojašnicah ter drugih lokacijah po vsej Sloveniji in tudi v tujini. V muzeju izpopolnjujejo trenutne razstave in razvijajo nove. Med pomembnejšimi so razstave ob 30. obletnici ustanovitve Manevske strukture narodne zaščite (MSNZ) in o 510. in 710. učnem centru TO, vojni za samostojno Slovenijo leta 1991, vojaškem šolstvu v samostojni Republiki Sloveniji, Slovencih v veliki vojni in bojih za slovensko severno mejo ter slovenski brzostrelki MGv in zbirke strelnega orožja TO ter SV, sredstev zvez TO v vojni leta 1991 in druge. V Vojaškem muzeju Slovenske vojske tudi urejajo strokovno revijo Vojaška zgodovina, v kateri objavljajo strokovne članke in pričevanja posameznikov ter njihov pogled na pretekle dogodke iz slovenske vojaške zgodovine. S strokovnimi posveti o aktualnih vprašanjih vojaške zgodovine in dogodkih v razvoju Slovenske vojske aktivno sodelujejo v muzejski mreži tako v Republiki Sloveniji kot tujini.

Vojaškozgodovinska in muzejska dejavnost sta se v Slovenski vojski izvajali že pred začetkom vojne za Slovenijo leta 1991.

SPOMINSKA PLOŠČA OB OBLETNICI

Ob počastitvi obletnice ustanovitve Vojaškega muzeja Slovenske vojske so v avli Kadetnice postavili spominsko ploščo, ki je posvečena prejemnikom najvišjega priznanja Ministrstva za obrambo Republike Slovenije. Pod geslom Vojaškega muzeja Slovenske vojske Za spomin in opomin so se zahvalili prejemnikom častnega vojnega znaka, ki so ga prejeli za zasluge v vojni za Slovenijo leta 1991. Spominska plošča bo pripadnike SV in druge obiskovalce ob vstopu v Kadetnico spominjala ter opominjala na obdobje, ko smo v prelomnih časih kot narod pokazali visoko stopnjo enotnosti, domoljubja in državljske zavesti ter z orožjem in žrtvami uspeli obraniti našo mlado državo, Republiko Slovenijo.

Vojaškozgodovinsko predavanje
na gimnaziji
Ravne na Koroškem

ŠPORT MU DAJE DISCIPLINO

BESEDILO Petra Miklaužič
FOTO Petra Miklaužič in
osebni arhiv Jake Primožiča

Jaka Primožič je eden mlajših predstavnikov članske kategorije slovenskih vrhunskih kolesarjev. Že v mladinski konkurenci je osvajal odlične rezultate. Leta 2016 je v kategoriji starejših mladincev v vožnji na čas na kolesarskem svetovnem prvenstvu v Dohi osvojil deveto mesto. Lani je na dirki po Zgornji Avstriji dobil belo majico za najboljšega mladega kolesarja. Od julija je pripadnik Športne enote Slovenske vojske. Zaradi športnega načina življenja je discipliniran in se zaveda, da v življenju ni vse tako preprosto, kot je videti na prvi pogled. Njegov cilj je uvrstitev v najvišji rang kategorije World tour.

ŽE ZGODAJ JE POKAZAL VRHUNSKE REZULTATE

Jako Primožiča so leta 2011 h kolesarstvu pritegnili prijatelji. Takrat je bil star 12 let. Doma je iz Škofje Loke, trenirati pa je začel v Kolesarskem klubu Kranj. »Moj najboljši prijatelj je kolesar, in to je bil povod, da sem se temu športu pridružil tudi jaz,« je o začetku svoje kolesarske poti povedal 21-letni član kolesarske reprezentance. Sčasoma treningov ni več obiskoval samo zaradi družbe, saj je začel nizati prve boljše rezultate. To je bil vzrok, da se je začel s tem športom resneje ukvarjati. Čeprav prihaja iz športne družine, se s kolesarstvom ni nihče ukvarjal. Oče, ki je bil nekoč triatlonec in ultramaratonec, mu je pri njegovih začetkih veliko pomagal. In prav starši Jako Primožiča še vedno najbolj podpirajo. V letih 2015 in 2016 je začel dosegati svoje prve vidne rezultate. To so bile zmage na dirkah po Italiji in Avstriji. Tudi na svetovnem prvenstvu v Dohi se je izkazal, saj se je kar dvakrat uvrstil med deseterico najboljših. Takrat je bil v izjemni telesni pripravljenosti in odličen v svoji konkurenci. »Danes sem precej boljši, vendar je tudi konkurenca zahtevnejša, zato je odlične rezultate težje doseči. Pri kolesarstvu je marsikaj odvisno od sreče,« je pojasnil Jaka Primožič. Danes še vedno trenira v istem klubu. Do letos je nastopal v članski kategoriji do 23 let in večino

❏ **Na kolesu trenira več ur na dan.**

❏ **V prostem času rad teče in hodi v hribe.**

tekem vozil kot reprezentant. Imel je precej zaseden tekmovalni program. Naslednje leto ne bo več v tej kategoriji, zato še ne ve, katere izzive lahko pričakuje. »Najbrž se bom udeležil še zahtevnejših dirk,« je dodal.

NA KOLESU TRENIRA OD DVE URI DO ŠEST UR NA DAN

Leta 2018 je maturiral na Gimnaziji Franceta Prešerna v Kranju. Bil je dijak športnega razreda in je imel možnost prilagojenega opravljanja obveznosti, tako da je lahko ob šolanju tudi treniral. Zdaj so treningi njegova prednostna naloga. »Morda se bom v prihodnosti še vrnil v šolske klopi,« je povedal uspešen kolesar. Življenja brez športa si ne predstavlja. V prostem času rad teče in hodi v hribe. Kadar ima čas, s prijatelji igrajo košarko ali nogomet. V pozni jeseni, ko se končuje tekmovalni del kolesarske sezone, se odpravi tudi na gorsko kolesarjenje. Njegov običajen dan v tem obdobju se začne z jutranjimi razteznimi vajami. Po zajtrku je obvezen počitek in nato sede na kolo. Na kolesu trenira od dve uri do šest ur na dan. Kolesarski trening pogosto opravi z drugimi kolesarji. Za daljši trening se na primer odpravijo v smeri proti hribom, na primer na Pokljuko ali po Jezerskem. Med treningom ga trener spremlja po aplikaciji. Treningi z ekipo so zahtevnejši, vključujejo vožnjo v klanec ali vožnjo za avtom z večjo hitrostjo ter sprint mimo avta. Po takem treningu poje obilen obrok, da nadomesti izgubljene kalorije. Poskrbeti mora namreč za zadosten vnos hranil. »Moji domači se včasih držijo za glavo, saj veliko pojem,« se je pošalil mladi kolesar. Kadar opravi daljši trening, mora zaužiti toliko obrokov kot na primer dva ali celo trije ljudje skupaj, saj čez dan porabi do 5000 kalorij. Pri načrtovanju svoje prehrane skrbi, da so obroki uravnoteženi. Zvečer se sprošča, počiva in regenerira. Sezona se konča jeseni in takrat so treningi lažji. Decembra se običajno začnejo priprave, količina in zahtevnost treningov pa se stopnjujeta do februarja. Spomladi se začnejo tekmovanja in takrat so treningi napornejši, vendar krajši. Jaka Primožič v eni sezoni opravi približno 40–50 startov.

VEČ POZORNOSTI NAMENI PSIHOLOŠKI PRIPRAVI

Med sezono in v dneh pred dirko je dnevni ritem prilagojen tekmi. Primožič je še posebej pozoren na tehnično pripravo kolesa. Na dan tekmovanja samo še obleče dres, ki ga izbere glede na vremenske razmere. Žepe napolni z geli in dodatki, ki jih potrebuje s seboj na dirki. S trenerjem se posvetuje glede taktike vožnje. »Nato se moram izkazati po svojih najboljših močeh,« je še razložil vrhunski kolesar. Če je dirka etapna, je treba med etapami poskrbeti za vzdrževanje kolesa in krajši odmor. Takrat si privošči tudi masažo. Tekmovanj se udeležuje skupaj z drugimi kolesarskimi kolegi. Spremlja jih ekipa, ki jim pomaga pri vseh opravilih. Primožič je letos pozornejši na svojo psihološko pripravo, saj je pri kolesarstvu veliko odvisno tudi od psihične zmogljivosti. Motivacija je zelo pomembna. »Kolesar lahko kadar koli prekine vožnjo, ker misli, da ne zmore. Lahko pa se odloči drugače in vztraja ter preizkuša meje svojih zmogljivosti,« je pojasnil izkušen vrhunski kolesar. Za svojo psihično pripravljenost skrbi z vajami za sproščanje in vizualizacijo. Dalj časa trajajočih poškodb pri športu ni utrpel. Je pa leta 2019 med pomembno desetdnevno etapno dirko padel s kolesom in si pri tem zlomil rebra ter prste. »To se je zgodilo med prvo etapo, vendar sem dirko kljub temu odpeljal do konca. Bolelo me je, zaradi zlomljenih reber sem težko dihal. Bil sem motiviran, predvsem pa žal tudi izkušen, saj se mi je nesreča z enako poškodbo zgodila že leto dni prej,« je najtežjo izkušnjo v športni karieri opisal Jaka Primožič.

VOJSKA GA JE OD NEKDAJ ZANIMALA

Ko se je Primožiču ponudila priložnost, da se pridruži Športni enoti Slovenske vojske, se je prijavil. »Vesel sem, da sem se lahko pridružil, saj me je vojska v splošnem že od nekdaj zanimala. Veseлим se tudi svojih vojaških obveznosti, ki jih letos zaradi koronavirusa še ni bilo,« je pripomnil Jaka Primožič, ki je kot otrok sanjal o vojaškem poklicu in teh sanj še ni povsem opustil. Je športni tip človeka, zato meni, da bi mu ta poklic najbrž ustrezal in bi ga v prihodnosti lahko pritegnila tudi drugačna zaposlitev v Slovenski vojski.

POMIŠLJAJ ALI VEZAJ – DOLGA ALI KRATKA ČRTICA?

BESEDILO
Natalija Krese

Danes je v Gozdu - Martuljku pihal močan veter s sunki 50–60 kilometrov na uro. Prvič letos je bila temperatura zraka pod lediščem, in sicer –2 stopinji Celzija. Številni so se zato dan odločili preživeti v toplem zavetju doma – ob kamninu, pod odejo in s skodelico vročega sadno-zeliščnega čaja v rokah.

Če ste pozorno prebrali začetek uvodnice, ste opazili raznovrstno rabo različnih dolgih črtic. Zagotovo ste se med pisanjem besedil tudi sami kdaj vprašali, katero črtico uporabiti v nekem primeru – kratko ali dolgo oziroma ali naj bo ta stična ali nestična.

Pravilno rabo vezaja in pomišljaja predpisuje Slovenski pravopis. Jezikoslovci med lektoriranjem pogosto opazimo, da pisci v besedilih pogosto zamenjujejo vezaj in pomišljaj, saj sta si zelo podobna. Pa vendar, pomembna razlika med njima je pravzaprav ravno oblikovna, pomišljaj namreč zapisujemo z daljšo črtico, vezaj pa s krajšo. Pomišljaj je lahko enodelno ali dvodelno ločilo in ga večinoma zapisujemo nestično (s presledkoma na obeh straneh), vezaj pa je večinoma stično ločilo (brez presledka). Stični vezaj povezuje. Uporabljamo ga med zloženimi deli besed, kadar želimo nadomestiti besedo in (civilno-vojaško

SVOJE ZNANJE LAHKO PREVERITE S TEM TESTOM.

D ____ vitamin
Kamniško ____ Savinjske Alpe
11.00 ____ 13.00
Olimpija ____ Maribor
sivo ____ črn
Josip Murn ____ Aleksandrovo
NOB ____ a
str. 22 ____ 45

Kresitev: stichl vezaj, stichl vezaj, suchl pomisijaj, nestuchl pomisijaj, suchl vezaj, suchl vezaj, nestuchl vezaj, suchl vezaj, suchl pomisijaj.

vzajemno delovanje > civilno in vojaško vzajemno delovanje, materialno-tehnična sredstva > materialna in tehnična sredstva). Vezaj veže tudi podredne zloženke, katerih prva sestavina je števka ali črka oziroma več teh (20-letnica delovanja Orkestra Slovenske vojske, JRKB-obramba). Zapišemo ga tudi pri sklanjanju kratic (znotraj EU-ja) in na koncu pisno osamosvojenega dela zloženke (dvo- ali večstranski sporazum).

Nestični vezaj se uporablja izjemoma, na primer med deloma dvojnega imena, kadar se obe enoti pregibata (Šmarje - Sap > v Šmarju - Sapu), in med osebnim imenom in vzdevkom (Robert Pešut - Magnifico) ter med prvotnim in prevzetim priimkom (Zofka Kveder - Jelovšek). Vendar naj opozorimo, da se nestični vezaj med priimki v novejšem času večinoma opušča. Prav tako bodimo pozorni, da vezaja ne zapišemo v primerih, ko je en del prilastek (Ljubljana Bežigrad), ali pred vzdevki, ki nadomeščajo priimke (Karel Veliki).

Pomišljaj pa je lahko kot ločilo zapisan stično ali nestično, hkrati je lahko tudi enodelno ali dvodelno ločilo, zato zanj velja več pravil. Zapišemo ga lahko v treh kombinacijah, kot dvodelni nestični pomišljaj, enodelni nestični pomišljaj in enodelni stični pomišljaj.

Dvodelni nestični pomišljaj loči vrinjeni stavek od preostalega dela povedi: V mednarodnih operacijah in na misijah – te potekajo v Afganistanu, Bosni in Hercegovini, Makedoniji, Srbiji, Libanonu, Siriji, Italiji, Latviji ter Iraku in na Kosovu ter Maliju – je bilo ob koncu leta 2018 349 pripadnikov Slovenske vojske. Namesto dveh pomišljajev pa lahko skoraj vedno uporabimo vejici.

Enodelni nestični pomišljaj uporabimo, kadar želimo poudariti ali ločiti besedo ali misel v stavku: Pozor – nevarnost mine. Vpeljuje tudi pristavčno pojasnilo: Za preživetje v naravi je treba zagotoviti osnovne dobrine – ogenj, zavetje, vodo in hrano. Uporabljamo ga tudi kot matematični simbol minus ($15 - 7 = 8$) in za izražanje nasprotij (predvidljiv - nepredvidljiv).

Enodelni stični pomišljaj se uporablja neskladenjsko, in sicer namesto predlogov od ... do (v letih 2020–2025, progla Ljubljana–Novo mesto), vendar je pomembno, da ob uporabi pomišljaja ne izpišemo še predloga (v letih od 2020–2025). Zapišemo ga tudi kot odstavečni ali alinejski pomišljaj na začetku vrstice in kot zapis minusa pred izmerjeno temperaturo (–5 stopinj Celzija).

November je zagotovo Martinov mesec in najbrž ni treba poudariti, da je martinovo eden izmed najbolj priljubljenih ljudskih praznikov pri nas. Hvalevredno je, da se znamo veseliti darov zemlje in razvijati tradicijo svojih prednikov. Vendar namen praznovanj ni samo veseljačenje in zaužitje ter pitje manjših ali večjih količin hrane in pijače, temveč predvsem srečanje z bližnjimi, na kar pogosto pozabimo oziroma tega niti ne opazimo.

In prav s srečanjem se je začela tradicija, povezana s svetim Martinom. Sveti Martin je nekega mrzlega zimskega jutra s svojo četo prijahal do francoskega mesta Samarobriva, danes Amiens, in tam ob mestnih vratih zagledal berača. Ni ga samo gledal zviška s konja, temveč se je z njim tudi srečal in začutil njegovo stisko. Podaril mu je to, kar je potreboval tistega hladnega jutra, in sicer polovico svojega vojaškega plašča.

Naj bo tako sveti Martin zgled tistim, ki

SREČANJE

imajo več kot drugi. Vsem pa želim, da bi se znali ob osebnih, družinskih, državnih in drugih praznovanjih iskreno povezati med seboj ter se odzvati na srečo in stisko drug drugega.

Klemen Štavbar, Vojaški vikariat

ZAHVALA

Spoštovani sodelavci Enote za varovanje objektov Vojaške policije, ob izgubi svoje žene Marije se vam iskreno zahvaljujem za pomoč in izrečeno sožalje. Veliko mi pomeni, da ste se v težkih časih spomnili name.

Upokojeni sodelavec Igor Bucik

Prebrali smo priročnik DELOVANJE PEHOTE IN OKLEPNIH VOZIL

V Knjižnično-informacijskem in založniškem centru v Centru vojaških šol so konec leta 2019 izdali priročnik Delovanje pehote in oklepnih vozil s poudarkom na bojevanju v urbanem okolju. V priročniku, ki ga je napisal višji praporščak Matej Praznik, so opredeljeni načini in postopki, ki so bistveni za uspešno združevanje zmogljivosti pehote ter oklepnih vozil. Pojasnjene so dolžnosti posadk oklepnih vozil in pehote v pripravah na skupno bojevanje ter pri opravljanju taktičnih in ognjenih nalog na bojišču.

Poudarek vsebine je tudi na zagotavljanju zaščite, ki jo pehota omogoča oklepnim vozilom v naseljih, v katerih je sovražnik oborožen s protioklepnim orožjem. Priročnik je namenjen zlasti uporabi v vojaškem izobraževanju in usposabljanju pri poučevanju vsebin operativke ter taktike na vojaških šolah. Prav tako je koristen pripomoček pri rabi vojaškega izrazja.

Priročnik je na voljo v elektronski obliki v Digitalni knjižnici MO RS in na portalu IPSV.

Urška Prelog, KIZC

									VODA, KI OSTANE PO IZPLAKO- VANJU	AMERIŠKA IGRALKA TOMEI	SREDO- ZEMSKA OKRASNA RASTLINA	KARAMBOL, TRČENJE	PREBIVALEC ROSTOVA	OBER	
								MESTO NA VZHODU FINSKE							
								OKROV, POKROV							
								DELOVNE IZKUŠNJE							
								DRUGI RIM- SKI PAPEŽ				TINE ROŽANČ			
								PISMENKA				PISATELJ VELIKONJA			
														REKA V ČRNI GORI	
Avtor: Vladimir Milovanović, NAJETO PERO	BALDRUAN	ZELO NATANČEN ČLOVEK	GANSKI DIPLOMAT (KOFI)	ROMULOV BRAT	TALJU	PREBIVAL- KAIRSKE						ŽOGA Z IGRIŠČA			
						GLAVNA ARTERIJA						BEDAK, TEPEC			
PREBIVAL- KA ŠPARTE											ŽLEB ZA SPUST				
											REŽA				
ODIŠEJEVA ŽENA									SL. ZGOD. IN GEOGRAF (SIMON)						
									ČAD						
EVIN IZBRANEC					ROBERT REDFORD			AM. TENIS. WILLIAMS							
					STRDEK (REDKO)			OZKA ODPRTINA							
PEVEC PLE- STENJAK				POLICA, REGAL									REKA V SLOVEN- SKEM PRIMORJU	POKRAJINA V ZAHOD- NEM MJA- MARU	POŽE- LENJE
				MLEČNI IZDELEK											
KAREL NATEK			STOPNJA RAZVOJA								SLOVENSKA POKRAJINA				
			SL. PISAT. (RENATA)								KRMNA RASTLINA				
ZVEZDA V OZVEZDU ORLA						FR. PISAT. (CLAUDE)						SL. MOTO- KROSIST (PETER)			
						ŽELATINA IZ ALG						OČRT			
	UTOPIČNA DRAMA KARLA ČAPKA	GOBA KARŽELJ								ZELIŠČAR (REDKO)					
		ORANŽADA								ČEBELJA PAŠA					
ČIGAN				PESNIK GRUDEN				LESENA STAVBA							
				RADO ČASL				LOVRO TOMAN							
URARSKA DELAVNICA (REDKO)							FR. FILOZOF (EMMANUEL)								
LASTNIK RANČA							IZDAJATELJ MENICE								

Pravilna rešitev gesla iz prejšnje številke: SIMULATOR LETENJA.

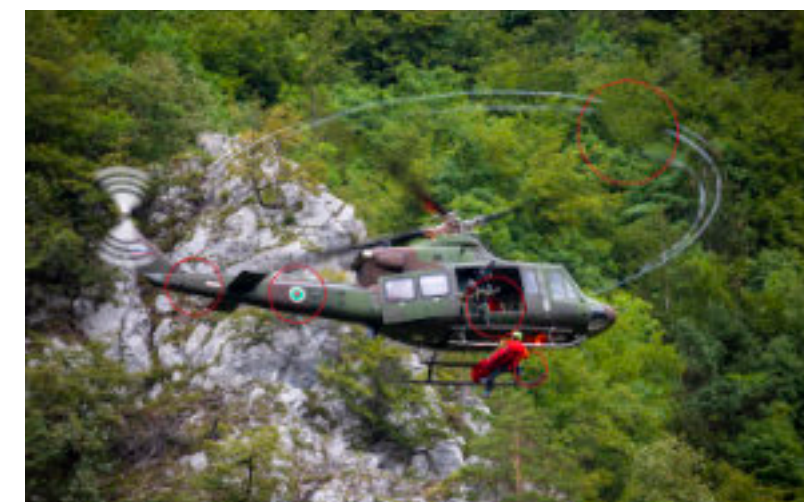
Nagrade prejmejo:

- ▶ **Primož Pečlin**, Cesta na grič 32, 1353 Borovnica,
- ▶ **Zarja Sušnik**, Horjulska cesta 50, 1356 Dobrova,
- ▶ **Ivan Zalar**, Tržaška 43, 1000 Ljubljana.

Nagrajencem čestitamo.

Pravilne rešitve tokratne križanke nam pošljite do srede, 16. decembra 2020, na naslov **Uredništvo Revije Slovenska vojska, Vojkova cesta 55, 1000 Ljubljana** ali na elektronski naslov **urednistvo.sv@mors.si**.

Rešitev iz prejšnje številke

REVILJA SLOVENSKA VOJSKA JE INTERNO
INFORMATIVNO GLASILO O VOJSKI,
OBRAMBI TER ZAŠČITI IN REŠEVANJU.

UREDNIK: Marko Pišlar
ŠTEVILKO UREDILA: Jerneja Grmadnik

NOVINARKI: Jerneja Grmadnik,
Petra Miklaužič

FOTOGRAF: Bruno Toič

LEKTORIRANJE: Natalija Krese,
Tina Pečovnik

TAJNICA UREDNIŠTVA: Milena Topolovec

NASLOV UREDNIŠTVA
Vojkova cesta 55, 1000 Ljubljana
Telefon: +386 1/471 26 62
Faks: +386 1/431 12 42
Elektronska pošta: urednistvo.sv@mors.si

OBLIKOVANJE IN PRELOM: Agencija Adeo

TISK: Tiskarna Skušek, d. o. o.

NAKLADA: 7500 izvodov

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI: Tadej Krese

Prispevki, objavljeni v reviji, niso uradno
stališče Ministrstva za obrambo RS.
Nenaročenega gradiva in fotografij
ne vračamo.
Naslednja številka izide 28. decembra 2020.

SPREMLJAJTE NAS NA DRUŽBENIH OMREŽJIH.

Revija Slovenska vojska je članica Evropskega združenja vojaških novinarjev (EMPA).

IZVIDNIK - RAZPIS 2021

IZVIDNIKI 1. IN 72. BRIGADE SV POPOLNJUJEJO SVOJE VRSTE

IZSTOPI IZ MNOŽICE IN SE PRIDRUŽI PEŠČICI

Kandidati za vojaško evidenčno dolžnost izvidnik pošljite svoje osebne podatke s kratkim življenjepisom na elektronski naslov: **10pehp@mors.si**, s pripisom **(IZVIDNIK – RAZPIS 2021)**. Več informacij lahko poiščete na intranetni strani MO (IZVIDNIK – RAZPIS 2021) ali izveste po telefonu, če pokličete 01 58 56 047. **Rok za prijavo je 4. januar 2021.** Informativni dan bo v ponedeljek, 11. januarja 2021, ob 9. uri v Vojašnici Edvarda Peperka v Ljubljani.